TROTS op eigen STREEK

Nummer 04 - 2018 - omgeving Heihaas

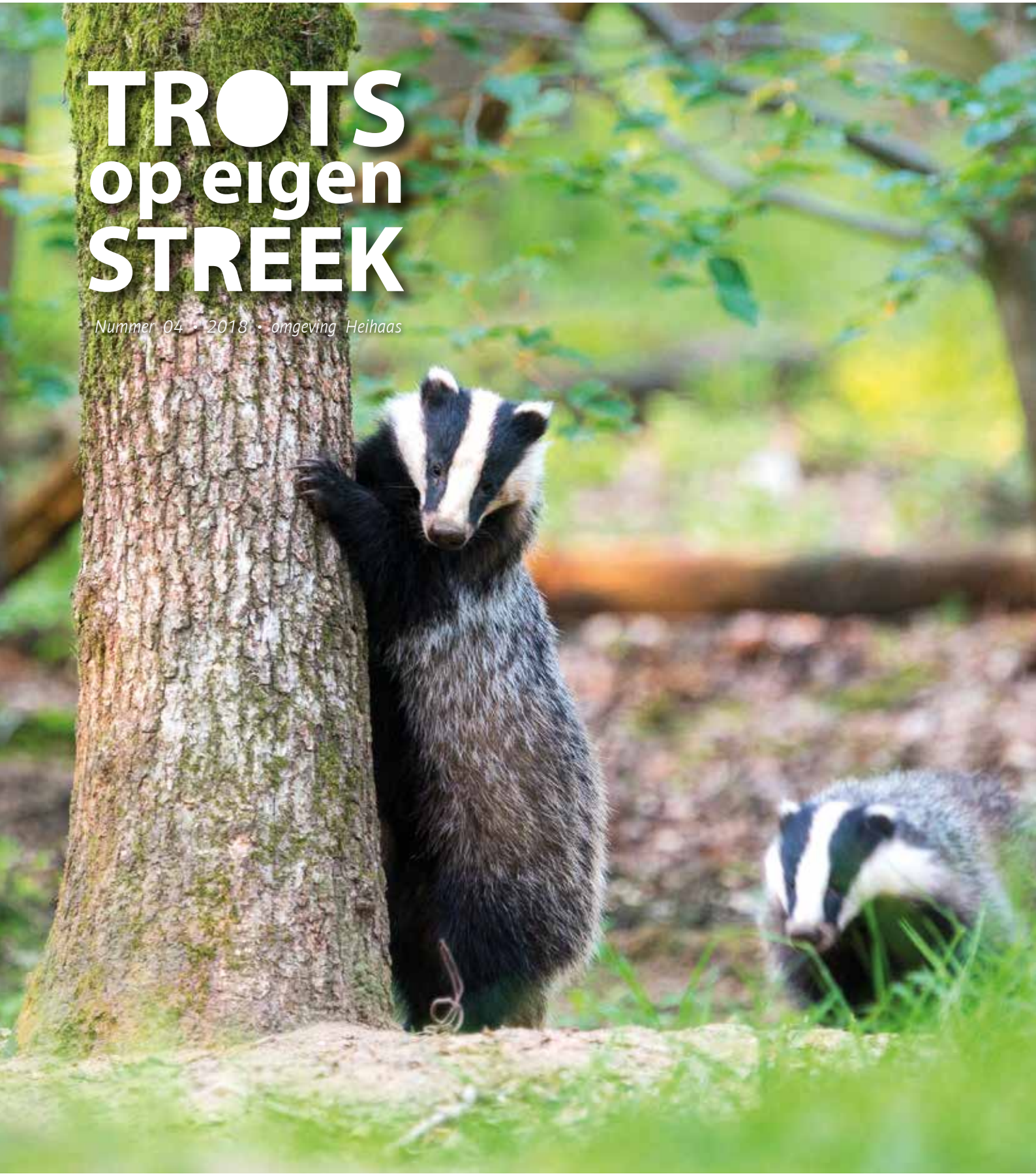

TIPS - INFORMATIE - UITJES - MUSEA - ACTIVITEITEN - EVENEMENTEN

de Veluwe

Landal GreenParks

‘Als fan van de Veluwe lees ik graag Nieuwe Veluwe’

Ruben Smit ecoloog/fotograaf/filmmaker,
bekend van *De Nieuwe Wildernis, Levende Rivier*
en De schatkamer van de Veluwe

Nieu
we Vel
uwe

Is de Veluwe ook uw passie? Meer weten is meer genieten!
Lees kwartaalmagazine Nieuwe Veluwe.
Meningen en achtergronden bij de natuur, kunst en cultuur van de Veluwe. Met fraaie fotografie.

Extra korting voor lezers van **Trots op eigen streek**: maak een jaar lang kennis met **Nieuwe Veluwe** voor maar € 22,50 (vier nummers; normaal € 35,00).
Opgeven per mail aan abonnementen@nieuweveluwe.nl o.v.v. Landal, naam én postadres.

ONTDEK DE VELUWE

Namens het gehele team van Landal heet ik u van harte welkom in Putten. Wij hopen dat u een voorspoedige reis heeft gehad, en dat u nu kunt gaan genieten van een onvergetelijke vakantie.

Tijdens uw verblijf op de Veluwe bent u één met de natuur. Omringd door bos en paarse heidevelden is Putten het ideale uitgangspunt voor wandel- en fietstochten. Staat u vroeg op, dan kunt u zo maar oog in oog komen te staan met een everzwijn of edelhert. Het Speulder- en Sprielderbos zijn één van de mooiste en oudste bossen van Nederland. Kromme in wonderlijke bochten gegroeide eiken bepalen de sfeer. Het wordt in de volksmond wel het bos van de dansende bomen genoemd. Midden in het bos ligt het Solse Gat. Volgens een oude legende stond op de plek van het Solse Gat eens een klooster. In een woeste kerstnacht zonk het klooster weg in de aarde. Alleen de statige toegangsweg zou nog aan het klooster herinneren.

Leer van alles over het afwisselende landschap door de klompenpaden te volgen. Wandel over essen, langs akkerranden, over landgoederen, door weilanden en over eeuwenoude boerenerven. Een ware belevenis! Klompen aan, rugzak op en gaan!
Tip: Voor aan het park is een opstappunt van de Huinerpad route (15km)

Uw kinderen zijn uren zoet met sporen zoeken, klauteren in het Klimbos, het bouwen van zandkastelen en surfen bij Strand Nulde. In het gezellige centrum van Putten worden het hele jaar door ook leuke activiteiten georganiseerd.
Of u nu voor cultuur, natuur of avontuur komt, er valt genoeg te beleven!
Entreekaarten voor diverse musea, attracties en dierentuinen zijn te koop bij de receptie. U staat bij de kassa niet in de rij en profiteert van onze korting.

Ziet u door de bomen het bos niet meer en bent u op zoek naar advies over leuke dagjes uit? Bij de receptie adviseren wij u graag. Ook stellen wij het zeer op prijs wanneer u uw ervaringen wilt delen via Zoover.

Lees verder en ontdek de parels van onze streek.

Landal Heihaas
Landal De Veluwse Hoevegaerde

INDEX

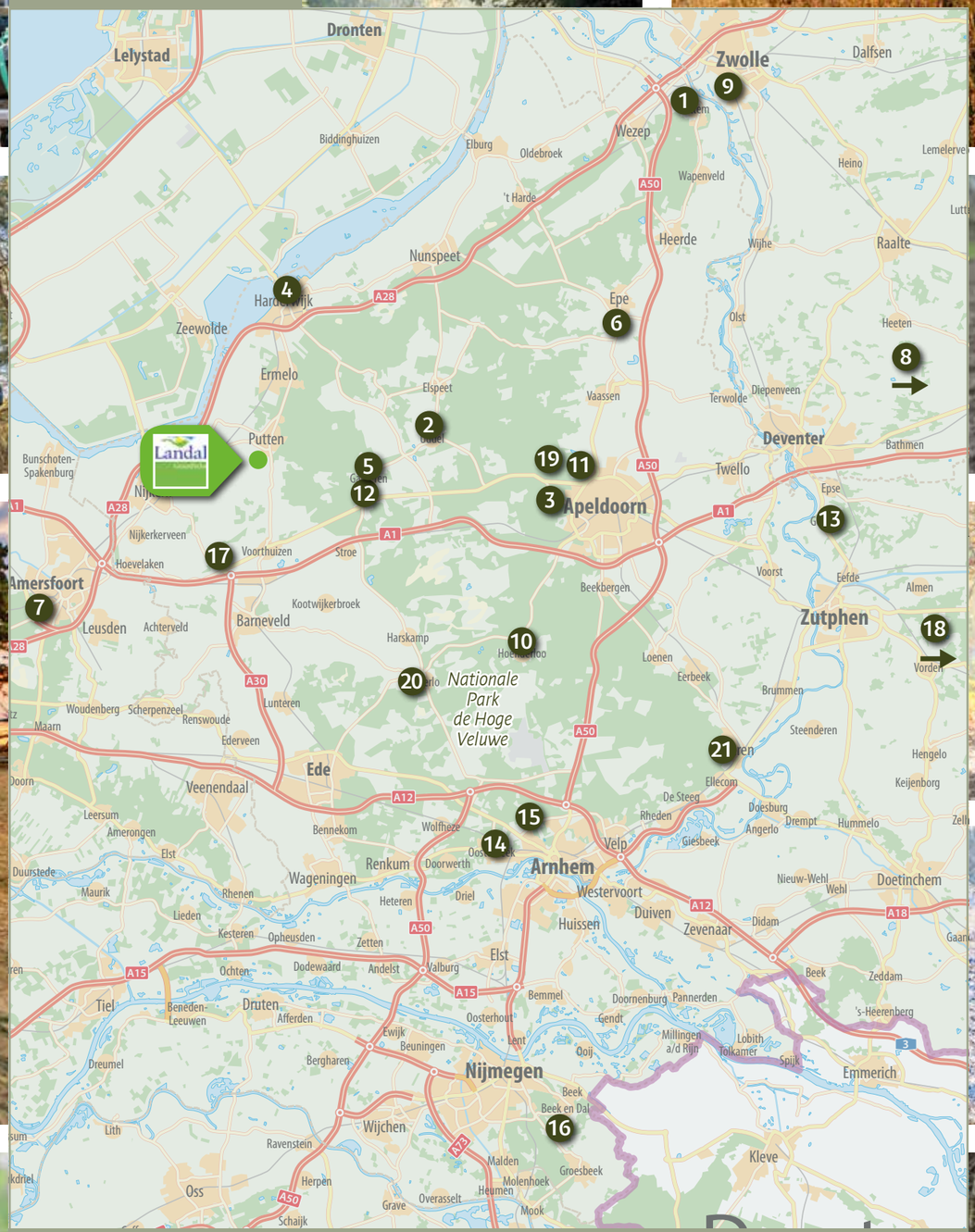

1. Musea Hattem 12,13
2. Veluwe Specialist 16
3. Apenheul 17
4. Dolfinarium 18
5. 't Veluws Zandsculpturen Festijn 18
6. De Koperen Ezel 19
7. Dierenpark Amersfoort 19
8. Familiepretpark de Waarbeek 26
9. Dinoland Zwolle 26
10. IJs van Co 27
11. Paleis Het LOO 28,29
12. Klimbos Garderen 31
13. Museum More 32
14. Airborne Museum 'Hartenstein' 33
15. Geldersch Landschap & Kastelen 33
16. Afrika Museum 35
17. Ambachten & Speelgoed museum 36
18. Belevingspark CactusOase 36
19. Julianatoren 37
20. Kröller-Müller Museum 44,45
21. De Spelerij 52

UITGELEZEN?

Geef mij gerust aan je familie, vrienden of buren of lever mij weer in bij de receptie of gooi mij in de oud papier container

51

Inhoud

Welkom! 3
De pareltjes van de Veluwe 6,7
De boswachter aan het woord 9
Een must in de Veluwe 10,11
Hattem 12,13
Interview Geurt Besselink 14,15
De Veluwe in de lente 16,17
Trage tocht Garderen 20,21
De Veluwe in de zomer 22,23
Het Nationale Park de Hoge Veluwe 24,25
De Veluwe in de herfst 30,31
Nero Gold Dierenvoeding 34
De Veluwe to taste 38, 39
Hert Bier 40
De Veluwe in de winter 42, 43
De pareltjes van de Veluwe 46,47
Rijke schapenkaas uit de Veluwe... 48,49
Er op uit! 50
TOES app 51

Colofon

UITGEVERIJ
Hub Media in Weert

UITGEVER
Peter Paul Mulkens

REDACTIE
Visit Veluwe, Ria Dubbeldam, Hanneke Stegeman

VORMGEVING/ONTWERP
Martine Adegeest *ontwerpzandvoort.nl*

FOTOGRAFIE
Geurt Besselink, Wim van Hof/gaw.nl, Nationaal Park De Hoge Veluwe, Visit Veluwe, Hanneke Stegeman, Guy Ackermans

ACQUISITIE
Mark Bosch, Maikel Moelker, Kasper Bodde

TRAFFIC
Caroline Stienen

OPLAGE
44.000

CONTACTINFO
info@hubmedia.nl

De pareltjes VAN DE VELUWE

Ermelosche heide / Schaapskooi (10 km)

Dit prachtige gebied wordt doorkruist door fiets- wandel- en ruiterpaden. De heide wordt het hele jaar begraasd door een schaapskudde. De kudde is nagenoeg elke dag tussen 11.00 en 15.00 uur op de Ermelosche Heide te vinden. Er staat in het bezoekerscentrum op een kaart aangegeven waar de kudde op dat moment loopt. Meestal komt de kudde tussen 15.00 en 16.00 uur terug. Bij de Schaapskooi is er voldoende parkeergelegenheid.

Kootwijkerzand (25 km)

Het Kootwijkerzand is een stuifzandgebied op de Veluwe in de provincie Gelderland. Het is het grootste stuifzandgebied van West-Europa. Het natuurreservaat Kootwijkerzand is een aaneenschakeling van door wind gevormde zandduinen. Het bewegende zand wordt dagelijks gestoven. Er ontstaan nieuwe sierlijke ribbels en door de jaren heen zijn er bizar gevormde vliegdennen gaan groeien waarvan de wortels open gewaaid zijn.

Landgoed Staverden (16 km)

Landgoed Staverden bezoeken, is genieten van prachtige natuur en verborgen schatten. Drie wandelingen starten vanaf het parkeerterrein. Onderweg ziet u niet alleen een gevarieerd oud bos, cultuurlandschap en monumentale boerderijen. U kunt ook stuiten op witte pauwen, een doolhof, een ijskelder en een authentieke kas met moestuin. Het kasteel zelf is niet te bezichtigen, het bezoekerscentrum en brasserie uiteraard wel.

Landgoed Schovenhorst (2 km)

Een wandeling over het 160 jaar oude Noordwest Veluwse landgoed zit vol verrassingen. Dwalend door de bomentuinen ontdekt u bomen van exotische komaf, natuurlijk en door mens gemaakte kunstwerken en stille paadjes die uw fantasie prikkelen. Het hoogtepunt, de 40 meter hoge bostoren, laten u het bos van een andere kant zien. Uitkijkend over de boomkruinen overziet u de Veluwe tot aan de Randmeren. Een bezoek aan het landgoed in Putten is een bijzondere bosbeleving.

Strand Nulde (ca. 10 km)

Jachthaven, Speeltuin, Natuurgebied, Strand, Dagrecreatieterrein. Zwemmers en zongenieters kunnen terecht op de verschillende zandstrandjes van Strand Nulde. Kinderen spelen naar hartenlust met de diverse spel- en speelvoorzieningen, speel een potje volleybal of kies voor een leuke watersport. Tegenover strand Nulde ligt het Erkemeerderstrand waar u samen met uw hond van het Veluwemeer kan genieten.

Het Solse gat (5 km)

Volgens een oude legende stond op de plek van het Solse Gat eens een klooster. Vanwege het liederlijke gedrag van de monniken verzwolg de aarde het klooster. Op gezette tijden zouden de klokken van het klooster nog te horen zijn en zouden de geesten van de monniken verschijnen. Tevens vormt de poel een drinkplek voor het wild.

Dineren met live muziek

Reserveer nu voor onze culinaire en muzikale zondagavond bij Café-Bistro Woods. Zo kunt u al van een 3-gangen diner met livemuziek genieten vanaf € 24,50 p.p.

Wanneer:
Iedere derde zondag van de maand, vanaf 17.00 uur.

Reserveer nu!
Via tel. **0341 351 253**

Landal
Heihaas

WELKOM OP DE VELUWE!

In mijn jeugdjaren reed ik met mijn ouders met grote regelmaat vanuit de Randstad richting de Veluwe. Wanneer wij bij Nieuw-Milligen van de A1 afdraaiden, en ik ter hoogte van Rabbit Hill het autoraampje opendraaide, was het de geur van dennen die mij een gevoel van thuiskomen gaf.

Dit eindeloze gebied met zijn woeste stuifzanden, paarse heidevelden en uitgestrekte bosgebieden leverde ons gezin de broodnodige natuurbeleving tijdens de weekenden en vakanties. We logeerden soms op één van de Landalparken, die toen nog niet zo heetten, en we maakten lange wandelingen waarbij wij bijna altijd oog in oog kwamen met het grote wild.

Het heeft mij gevormd tot wat ik nu ben; boswachter op Het Nationale Park De Hoge Veluwe. Deze schatkamer van de Veluwe met zijn fascinerende landschappen, de Witte Fietsen en het Kröller-Müller Museum is al meer dan 36 jaar mijn thuis en werkplek.

De liefde voor de Veluwe is met de jaren alleen maar groter geworden en het maakt mij blij dat ik dit in mijn werk aan jong en oud kan overbrengen.

Het grootste aaneengesloten natuurgebied van Nederland heeft naast de geur van dennen nog zo ontzettend veel meer te bieden. Geniet er van, en ik ben ervan overtuigd dat u zich net als ik thuis zal voelen op de Veluwe.

Henk Ruseler
Boswachter Nationale Park De Hoge Veluwe

EEN must OP DE Veluwe!

MUST SEE - Onze top 5!

Paleis Het Loo

Meer dan 300 jaar woonden en werkten de Oranjes op Paleis Het Loo. Wat begon als een jachtverblijf voor een stadhouder groeide uit tot een paleis voor een koning. Er werd verbouwd, gemoderniseerd, kunst verzameld en een tuin ontworpen. De Oranjes ontvingen er hun gasten, voor vertier en zaken. De tuinen werden gebruikt om in te flaneren en te genieten van exotische bloemen en planten. Binnen vonden koninklijke diners plaats, geserveerd op prachtige serviezen. Een rijk en royaal verleden dat terug te zien is op Paleis Het Loo.

Kröller-Müller Museum

In het Kröller-Müller Museum komt al het schone samen. De unieke combinatie van kunst, natuur en architectuur staat garant voor een bijzondere ervaring. Een belevenis die alle zintuigen prikkelt. Het museum is een paradijs voor ervaren kunstliefhebbers en onbevangen nieuwkomers. Met bijna 400.000 bezoekers per jaar behoort het Kröller-Müller Museum tot de best bezochte musea van Nederland. En ook internationaal trekt de collectie volle zalen. Uitgeleende meesterwerken bereiken wereldwijd een miljoenenpubliek.

Kastelen op de Veluwe

De Veluwe is rijk aan kastelen en landhuizen. Enkele daarvan kun je bezoeken om zo kennis te maken met het leven, de architectuur en kunst van vroeger tijden. Andere zijn alleen van buitenaf te bewonderen, zoals Kasteel De Vanenburg, Landgoed Oldenaller en Kasteel Middachten. Maar vrijwel allemaal maken ze onderdeel uit van prachtige uitgestrekte landgoederen en schitterend natuurschoon van waar je de nostalgie van weleer kunt beleven.

Hanzesteden, eeuwenoude historie!

Een bezoek aan de Hanzesteden anno nu is helemaal in. Shoppen in oude straatjes, cultuur snuiven tussen de monumentale panden en een lekker hapje eten op een van de vele gezellige pleinen. De Veluwse Hanzesteden Hattem, Harderwijk en Elburg hebben alle hun eigen charme en identiteit. De roemrijke geschiedenis van het middeleeuwse Hanzeverbond heeft overal zijn sporen achtergelaten en de plaatsen omgetoverd tot toeristische trekpleisters. De meeste Hanzesteden zijn in één dag te bezoeken, maar lenen zich ook uitstekend voor een meerdaags verblijf.

De Hoge Veluwe

Het Nationale Park De Hoge Veluwe is uniek in de wereld, door de combinatie van natuur en kunst. Het is dé plek om rust te ervaren, bijzondere landschappen en wilde dieren te zien, maar ook deel te nemen aan georganiseerde activiteiten als excursies, rondleidingen, workshops en evenementen. De overweldigende natuur van het 5.500 hectare tellende Park is ook op eigen gelegenheid te verkennen. De verschillende landschappen wisselen elkaar continu af; tijdens een tocht door het Park kom je door gevarieerde bossen, maar ook over heidevelden, grasvlakten en buitenlands aandoende stuifzandgebieden.

MUST DO - Onze top 5!

Beleef de Veluwe ook eens actief!

De Veluwe leent zich bij uitstek om actief bezig te zijn. Bos, heide, zandvlakten, stuwwallen, maar ook randmeren, vele sprengen en meren. Afwisselender kan het bijna niet! In een van de vele dagrecreatiegebieden kun je heerlijk wandelen, fietsen, klimmen en watersporten. En wat te denken van de vele kilometers aan ruiterpaden.. Dus kom en beleef de Veluwe actief!

Eindeloos fietsen

Het mooie aan fietsen op de Veluwe is de enorme diversiteit. Trappend door de bossen, langs heidevelden, vennetjes en stuwwallen ontdek je de grootse natuur, maar valt je oog ook op ieder detail. De Veluwe is wellicht het mooiste fietsgebied van Nederland. Of je nu heerlijk wil genieten van een ontspannende fietstocht via het fietsknooppuntennetwerk of dat je je juist lekker actief wil inspannen op de mountainbike of wielrenfiets, de Veluwe biedt het geschikte terrein. Wil je een vlak parcours of juist heuvelachtig, over bospaden of verharde weg, de Veluwe heeft het allemaal!

Veluwe, een waar Eldorado

De Veluwe dat is niet alleen bossen en heidevelden, dat is ook genieten van zon, zee en strand! Naast de vele sprengen en beken zijn er meer dan 100 plassen en meertjes te vinden, waaraan prachtige recreatiegebieden liggen. De Veluwerandmeren, een aaneenschakeling van meren aan de noordwestzijde van de Veluwe, zijn het bekendst. Door het ondiepe water uitermate geschikt voor de beginnende watersporter.

Eindeloos wandelen

De Veluwe is prachtig. Heuvelachtig, gevarieerd en uitgestrekt. Met verschillende soorten bos, heidevelden en zandvlakten. Rust en ruimte maar ook de bijzondere cultuurgeschiedenis. Dit alles maakt dat je heerlijk eindeloos kunt wandelen op de Veluwe. En dat elk seizoen! Kies uit vele wandelroutes en wandeltochten. Allemaal heel dichtbij, gewoon in Nederland! De indrukwekkende landschappen maken ook hardlopen op de Veluwe tot een zeer bijzondere beleving. Er worden jaarlijks diverse Veluwelopen en Veluwetrails georganiseerd. Een prachtige ervaring!

Klimmen!

Hou je van uitdaging en durf je het aan om op een hoogte van bijvoorbeeld zo'n 18 meter te klimmen? En je daarna aan een lange tokkelbaan te laten afzakken? De Veluwe kent diverse klimbossen die je uitdagen je grenzen te verleggen. Voel de adrenaline stromen. Breng een bezoek aan een van de klimbossen op de Veluwe. Een unieke en enerverende belevenis voor jong en oud!

Ontdek de Veluwe te paard!

De Veluwe staat bekend om haar uitstekende wandel- en fietsroutenetwerk. Minder bekend is dat de Veluwe ook een uitgebreid netwerk van ruiter- en menpaden heeft. Paardeneigenaren en paardenliefhebbers komen dan ook volop aan hun trekken op de Veluwe. De regio is uitermate geschikt om tochten van een of meerdere dagen te maken. Er zijn volop rustplaatsen voor zowel ruiters als paarden en hun aanspanningen als ook stallingen voor degenen die willen blijven overnachten. Er zijn zelfs veel accommodaties op de Veluwe te vinden waar zowel ruiter als paard kunnen overnachten.

HATTEM

Op het meest noordelijke puntje van het Veluwemassief, op de grens met de IJssel en uiterwaarden ligt het ruim 700 jaar oude Hanzestadje Hattem.

Het stratenpatroon en delen van de oude stadsmuur zijn nog geheel intact. Zo ook de schitterende gebouwen: de Grote of Andreaskerk met het Waaggebouw, het Stadhuis, de Dijkpoort en vele andere monumenten. Hattem bruist van leven door het ruime winkelaanbod in de gezellige straat en stegen. Mode, kunst en antiek, nijverheid en vakmanschap zijn te vinden in een straal van 300 bij 300 meter en de bediening is zoals dat vroeger was, met persoonlijke aandacht. Na het winkel- en museumbezoek is het goed vertoeven in de vele horecagelegenheden en op de terrassen, waarbij ambachtelijk ijs en chocolade niet ontbreken. Ook voor de wandelaars, fietsers en watersporters is er ruimte in en om Hattem.

Zie ook www.ronduithattem.nl

‘Hattem ten voeten uit’ mag u niet missen in het Voerman Museum Hattem!!

Jan Voerman sr. was verknocht aan Hattem en zijn prachtige IJssellandschappen. Deze IJssellandschappen met beroemde wolkenluchten kunt u zien in het Voerman Museum Hattem. Ook zijn zoon Jan Voerman jr. was een uitstekend schilder, o.a. bekend van zijn Verkade-prenten met bloemstillevens, die het museum ook in haar collectie heeft.

Daarnaast zijn er de wisselexposities. Tot half april is de ‘Hommage Freek van den Berg, Roland van den Berg’ te bekijken. Daarna volgt een tentoonstelling gewijd aan de roos. Deze zomertentoontstelling heeft als uitgangspunt de aquarel van Jan Voerman senior ‘La France rozen’.

Het museum, gevestigd in twee prachtige herenhuizen, deelt de voordeur met het Anton Pieck Museum, dat via de binnenplaats te bereiken is. U betaalt dus één entreeprijs voor twee musea. De museumwinkel is vrij toegankelijk tijdens openingsuren. Dus komt u gezellig binnen om even te kijken.

Meer informatie:
www.voermanmuseum.nl

Anton pieck museum: verrassend veelzijdig

Anton Pieck is ongetwijfeld de meest romantische Nederlandse tekenaar van de 20e eeuw. Zijn kerstkaarten, boekillustraties en kalenderplaten zijn bekend bij een groot publiek. Deze behoren tot de vaste presentatie van het museum evenals een groot aantal reistekeningen en olieverven van zijn hand. Minder bekend maar zeker zo kunstzinnig is zijn grafisch werk, met o.a. litho’s, etsen, houtsneden en gravures, dat ook in het museum te zien is. Daarnaast zijn er jaarlijks wisselende tentoonstellingen met werk van Pieck en/of zijn geestverwanten.

Tot 1 april 2018 is er een expositie van Piecks werk over de winter met onder meer niet eerder vertoonde afbeeldingen uit de Christmas Carol van Charles Dickens.

Van qpril tot oktober 2018 vindt een tentoonstelling plaats van het werk van Jan van Haasteren, die vooral bekend is om zijn puzzels.

Voor meer informatie en activiteiten in het museum:
www.antonpieckmuseum.nl

Het leukste Bakkerij Museum van Nederland

Op het noordelijkste puntje van de Veluwe aan de oever van de IJssel, in het pittoreske stadje Hattem staat het leukste Bakkerijmuseum van Nederland. Een museum dat bol staat van de lekkernijen en activiteiten voor jong en oud.

Tijdens de schoolvakanties is het museum extra aantrekkelijk voor kinderen. Zij kunnen samen met ervaren bakkers zelf koeken bakken en het museum ontdekken met een spannende speurtocht. En de familievoorstellingen van Bakker Fred staan garant voor een onvergetelijke dag.

Ook de inwendige mens wordt natuurlijk niet vergeten. Neem plaats in de sfeervolle Gelagkamer voor een vers kopje koffie of thee met iets lekkers uit eigen bakkerij.

Zie voor meer informatie:
www.bakkerijmuseum.nl

Foto: Geurt Besseling

Voorbij de MOOIE FOTOGRAFIE

De jonge zwijntjes op de cover van de vorige editie van 'Trots op eigen Streek ', De Veluwe kwam van Geurt Besseling. De aansprekende foto's zijn van 'de fotograaf van de Veluwe' zoals hij wel wordt genoemd. Toch gaat het hem om meer dan sfeervolle plaatjes schieten. 'Dat geeft mij niet genoeg voldoening. Ik wil iets toevoegen, voorbij de mooie fotografie gaan.' En daarom verdiept hij zich in de rijke cultuurhistorie, biotopen en ecologie van de Veluwe.

Zijn werkkamer hangt vol geweien en andere attributen uit de natuur. Uit de koekoeksklok roept om het half uur het vogeltje: koekoek-koekoek. Verder een kast vol natuurboeken en op de werktafel een groot computerscherm. Aan de muur hangt een blikvangende foto. Twee vosjes, heel dicht tegen elkaar gekropen en zich opwarmend aan de ochtendzon. 'Kodakchroom 64, een dia van zo'n dertig jaar geleden', begint Besselink uit zichzelf te vertellen. 'In die tijd konden Kodak-diafilms alleen door Kodak ontwikkeld worden en er waren maar een paar centrales in Europa. Je stuurde je film op en dan begon het wachten. Een maand later had je je ontwikkelde diarolletje', lacht hij.
hoe anders gaat het in het digitale tijdperk. Maar hoe is die foto nou gemaakt? Het is alsof Besselink mijn gedachten raadt. 'Het blijft een bijzondere foto. Ik heb 'm gemaakt toen ik een jaar of negentien was. Zulke jonge vosjes van vier weken oud kom je niet snel tegen. Overigens is een van de twee later doodgegaan. Je ziet op de foto al dat er eentje niet zo blakend uitziet.'

Was moedervos toen je de foto maakte niet in de buurt?

'Bij jongen van deze leeftijd gaat de moeder weleens in een andere burcht slapen. Dat zijn momenten dat je erbij kunt gaan zitten en wachten tot de vosjes naar buiten komen. Ik ontdekte de burcht bij toeval. Het was in een kuil. Onder de rand met boomwortels zaten een paar gaten en daar stond op een ochtend een jong naar mij te kijken. 's Middags ben ik teruggekomen met mijn fotocamera. De weken erna ging ik er telkens naartoe. Ik bleef op veilige afstand, maar jonge vossen zijn niet bang. Ze raken gewend aan je geur en geluid. Op een gegeven moment zwerven ze er als je er bent gewoon een beetje rond. Het jaar erop ben ik in maart gaan kijken. De omringende bosbessenstruikjes waren wit van de bevroren adem die uit de luchtgaten van het hol kwam. Dan weet je al: er zit een vos. Alleen niet hoeveel het er zijn. Op een avond zag ik een vos uit het hol komen. Ik ging vaker kijken en kwam steeds dichterbij. En dan op een keer lagen er drie jongen buiten te slapen. Een bijzonder moment, dat vergeet je nooit. Net als de roedel edelherten die eens door het water op me af kwam. Dat gebeurt maar eens in je leven.'

Wat was er eerder: liefde voor natuur of fotografie?

'De natuur. Vanuit mijn passie voor de natuur ben ik gaan fotograferen. Ik groeide op aan de rand van Apeldoorn en was vijftien toen ik bij een boer in Wenum ging werken. Hij wees me op kievits- en gruttonesten. 's Morgens gingen we met de trekker erheen. In die tijd ging ik ook vaak met mijn zwager het bos in. Ik was verkocht. Ik voelde me prettig en veilig in de natuur, en verwonderde me over alles wat ik zag. In de weekenden, vakanties en later ook wel voor schooltijd ging ik de natuur in. Onderweg naar de HTS in Arnhem, met de bus over de oude N50, was het soms zo mooi dat ik uitstapte om het Deelerwoud in te gaan. De technische achtergrond is altijd gebleven, ik ben ict'er, maar daarnaast ben ik veel buiten.'

Hoe heb je geleerd de dieren te vinden?

'Ik deed het allemaal zelf. Na tien, vijftien minuten fietsen was ik in Kroondomein Het Loo. Daar kwam ik vaak. Uiteindelijk kende ik er alles. Sommige dieren ging ik herkennen, edelherten en reeën.
Er was een reebok die telkens aan een andere van het raster zat. Hoe deed hij dat toch! Op een ochtend zag ik hem bij de boswachterswoning. Tot mijn verbazing ging hij precies op het randje van het wildrooster staan, nam een sprong en kwam zo aan de andere kant. Het was overigens wel een beetje zielige bok. Op een gegeven moment is hij dan ook geschoten. Op de geweiententoonstelling heb ik zijn geweistangen nog opgezocht.'

Vind je de Veluwe nog steeds boeiend, ook na al je buitenlandse natuurreizen?

'Jazeker. Bijzonder zijn de vele verschillende landschappen in zo'n 'kleine' omgeving. Rijd je twee weken door Zweden dan zie je meren en bossen, en nog meer meren en bossen. Hier is het heel divers. Tijdens presentaties laat ik zien dat het allemaal onze achtertuin is: van hagedissen, dassen tot boommarters. Mensen zijn best verbaasd; het lijkt een natuurreservaat ver weg, maar nee, het is gewoon de Veluwe.
Wel is het op de Veluwe druk aan het worden. Hoe anders is het bijvoorbeeld in Noorwegen, waar je vrij kunt kamperen en de mensen een ander tempo hebben, relaxed zijn. Terwijl hier tijdens de bronsttijd iedereen bronstig lijkt te worden. Het is een gekkenhuis. Op de Posbank krijgen mensen een boete, omdat ze te vroeg naar boven gaan. Het lijkt streng, maar met zoveel mensen in Nederland moet het wel. (Besselink kijkt weer naar de foto met de vosjes). In de tijd kwam ik bijna niemand tegen. Moet je nu in het bos zijn! Er is veel publiciteit voor de Veluwe, er zijn meer excursies. Mocht de Veluwe ooit Werelderfgoed worden, dan komen mensen uit de hele wereld hier naartoe. De middenstand zal er blij mee zijn, maar het moet wel in balans blijven. Dat is de grote uitdaging.'

Je hebt inmiddels twee boeken uitgebracht: Veluwe - Onvergetelijke ontmoetingen en Veluwe - Ontmoetingen met het verleden. Wat voor kennis van de Veluwse natuur moest je voor deze boeken verwerven?

Bij het eerste boek over het Veluwse landschap en de dieren ben ik vooral uitgegaan van mijn eigen ervaringen. Het is een fotoboek, mijn onvergetelijke momenten. Voor het tweede boek dook ik in de cultuurhistorie van de Veluwe. Ik heb met veel mensen gepraat, heb veel gelezen en ben op stap gegaan met een lijst met 150 plekken die ik wilde bezoeken. Kriskras over de hele Veluwe. Vijf jaar ben ik met het boek bezig geweest. Het is een tijdreis geworden, die begint van 250.000 jaar voor Christus – het ontstaan van de Veluwe – en doorloopt tot nu. Als ik nu ergens loop herken ik de cultuurhistorie van het landschap. De Veluwse cultuurhistorie en volksverhalen hebben mij verrijkt. Ik struin rond met het besef dat 3000 jaar geleden hier ook mensen leefden. De grafheuvels die ze hebben opgeworpen zie je ook in Denemarken. De mensen stonden in contact met elkaar, reisden, dus zo primitief waren deze mensen van de trechterbekercultuur misschien niet eens.'

Heb je van boeken maken zo de smaak te pakken gekregen, dat er nog één komt?

'Ja inderdaad, over biotopen en ecologie. Ofwel wat voor dieren leven er in de heide, naald- en loofbossen, zandverstuivingen, agrarische enclaves en de natte randen van de Veluwe. Ken je de hertenluizen die in september in je haren zitten? Waar komen die vandaan, wat is hun functie en wat is de relatie met het hert? En wist je dat elk ven zijn eigen eencelligen heeft? Onder de microscoop zie je een heel andere wereld. Dat soort dingen wil ik uitpluizen én mooi fotograferen.'

Kijk voor een impressie van de boeken van Geurt Besselink op **www.geurtbesselink.nl**.

VELUWE EN ZIJN SEIZOENEN: Lente

Foto: Geurt Besseling

VeluweSpecialist
VOOR DE BESTE VELUWE BELEVING!

"Wat gaaf zo'n stoere E-Harley, echt een aanrader!"

Frank en Annet zijn ontzettend enthousiast: "Met de E-Harley ontdekten we vele mooie plekjes midden in de natuur. Op de brede banden hebben we de Veluwse bossen op een fantastische én geruisloze manier verkend. Helemaal super!"

E-HARLEY beoordeeld met 8.9

korting €2,50

"Het kleinste stadje van Nederland ontdekt, zo leuk!"

E-LOOPFIETSEN beoordeeld met 9.1

korting €2,50

"We stopten bij Radio Kootwijk, wat een locatie zeg!"

SCOOTER RIJDEN beoordeeld met 8.7

korting €2,50

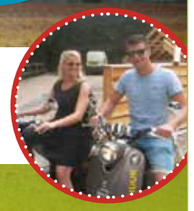

Inclusief mooie gratis routes over de Veluwe!

Reserveren via: www.veluwespecialist.nl
of telefonisch bij een van onze vestigingen:

Garderen
Dorpsstraat 28
0577 460 443

Otterlo
Edeseweg 1
0318 701 485

Hoenderloo
Paalbergweg 89
055 200 0162

Korting geldig voor max. 4 personen op vertoon van deze advertentie. Niet i.c.m. andere acties te gebruiken.

Een lijstje om niet te vergeten

CHECK! de app: "Trots Op Eigen Streek" voor een compleet overzicht van alle evenementen in de omgeving!

elke zaterdag
Streekmarkt
Otterlo

2-4 februari
Grasnapolsky
Radio Kootwijk

3-4 februari
Midwinter Marathon
Apeldoorn

3-25 februari
Tien Topstukken
Kröller-Müller

t/m 4 maart
World Press Photo
Afrika Museum

24-25 februari
Winter BBQ
Ermelo

t/m 4 maart
Vrouwen uit de kunst
Noord-Veluws musem

t/m 2 april
De mecenas en de 'verversbaas'
Kröller-Müller

t/m 11 maart
De Rode Baret
Airborne museum

17 maart
Hert en streek bierproeverij
Ermelo

t/m 31 maart
Jachthuis Sint Hubertus Themarondleiding 'Een kijkje in de keuken'
(National Park De Hoge Veluwe)

t/m 31 maart
Als het weer wintert
Anton Pieck museum

31 maart
Lammetjesdag en voorjaarsmarkt
Putten

t/m 2 april
Kunstproject Heelmeesters
stadsmuseum Harderwijk

7 april
Voorjaarsbrocante in de Pluktuin
Putten

6-8 april
Lente Live
Terwolde

APENHEUL

Een bos vol loslopende apen, dát is Apenheul. In dit prachtige, groene park op de Veluwe ontdek je zo'n 300 apen. Daarvan loopt de helft gewoon los tussen de bezoekers! In het park kom je overal handige spottips tegen, zodat je er niet één hoeft te missen. Bovendien leer je alles over deze bijzondere dieren tijdens de speciale presentaties van de dierverzorgers.

Klaar met apen spotten? Leef je uit als een aap in het Na-aaphuis of geniet van een lekker, biologisch frietje met uitzicht op het gorilla-eiland.

Kaartjes voor Apenheul koop je met korting bij de receptie van Landal!

Apenheul is in 2018 geopend van 30 maart t/m 2 april, op 7 en 8 april en van 14 april t/m 4 november.

Kijk voor actuele openingstijden en meer informatie op **apenheul.nl**.

J.C. Wilslaan 21 | 7313 HK Apeldoorn

DOLFINARIUM

Zoveel te beleven in één dag! Daarvoor ga je natuurlijk naar het grootste zeezoogdierenpark van Europa: het Dolfinarium!

Ontmoet de springende dolfijnen, kolossale walrussen, bulderende zeeleeuwen en hobbelende zeehonden. Bekijk de bijzondere bruinvissen en ervaar hoe roggen en haaien aanvoelen! Aan het einde van de dag weet jij alles over deze unieke dieren.
Met negen educatieve voorstellingen, vier speeltuinen en een nieuwe waterattractie in 2018, heb je met je hele familie een dag vol plezier. Samen een dag lang lekker spelen, ontdekken, verwonderen en genieten, wat wil je nog meer?

Nergens anders ontdek je de dieren van de zee van zó dichtbij!

Kijk voor meer informatie op **www.dolfinarium.nl**
Strandboulevard Oost 1, 3841 AB Harderwijk

"Hollandse Meesters"

bij 't Veluws Zandsculpturen Festijn

13 april t/m 27 oktober 2018

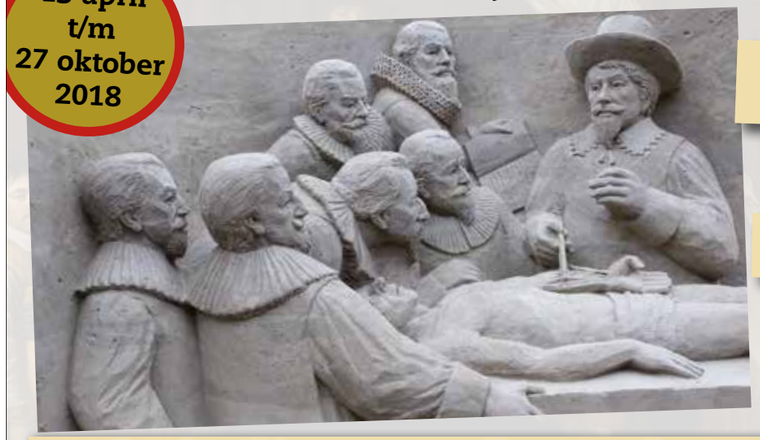

Het leven en de werken van bekende schilders

Puzzel tegelspreuken

Gedeeltelijk overdekt

Gratis parkeren

Openingstijden:
13 april t/m 27 oktober
ma. t/m za. 10.00 - 17.30 uur
Zondag gesloten

Toegangsprijzen:
13 jaar en ouder € 9,50
6 t/m 12 jaar € 4,50
t/m 5 jaar gratis

't Veluws Zand Sculpturen 2018 Festijn

Oude Barnevelderweg 5 • Garderen • (0577) 46 24 82
www.zandsculpturen.nl

Wat zullen we gaan doen?

SPEEL- EN DOE PARADIJS DE KOPEREN EZEL

De koperen ezel is de grootste **gratis** kinderboerderij van Nederland. Behalve 40 ezels vind je hier heel veel andere aaibare schatjes!

In de speeltuin kun je glijden, graven, zwiepen, skelteren noem maar op! Er is heel veel keuze en voor de wat druilerige dagen zijn er ook genoeg opties binnen.
Het meest bijzondere van De koperen ezel is dat je er ook op pad kunt met een ezel. Ezels zijn lief, zachtaardig en ze lopen niet zo snel. Maak er je eigen feest van want je kunt ervoor kiezen om een picknick mee te nemen, een zadel op de ezel te laten zetten of een huifkar achter de ezel te plaatsen!
Uitrusten kan op ons boerenterras of in het eetcafe!

Kopermolenweg 4 | 8161 RM in Epe
T. 0578 - 66 24 52 | www.dekoperenezel.nl

DIERENPARK AMERSFOORT

In DierenPark Amersfoort wonen wel 1500 dieren die je van heel dichtbij kan bewonderen.

Bij ons klim je over, onder, achter, boven en tussen de dieren via de Klim Alles-route. Vaar met je fietsboot langs giraffen en zebra's, loop tussen maraboes in SnavelRijk en ontdek levensgrote dino's in het DinoPark.

Het meest speelse DierenPark ontdek je in Amersfoort!

Barchman Wuytierslaan 224 | 3800 BB AMERSFOORT
www.dierenparkamersfoort.nl

Foto: Geurt Besseling

Trage Tocht GARDEREN

Voor de liefhebbers van de Veluwe: een echte boswandeling van 14 kilometer met 80 procent zandpadgarantie, afgewisseld met heideveldjes, boerenland en het fraaie landgoed Boeschoten.

Tekst Rob Wolfs, foto's Guy Ackermans

De wandeling begint in Garderen, een agrarische enclave omringd door bossen maar ook een toeristendorp met bungalowparken in de bosranden. In het centrum zijn legio horecagelegenheden. Omdat we pas aan het eind van de wandeling horeca passeren, gaan we ons eerst laven.
Dan op pad. Een smal voetpad voert door boerenland naar het Speulderbos. Al snel lopen we langs De Duinen, een opvallend heuvelachtige kam met grillige eikenbomen. De route gaat enkele kilometers over brede boswegen, die vroeger deel uitmaakten van een netwerk van handelswegen – Hessenwegen – op de Veluwe.
Het Speulderbos is een van de mooiste en oudste bossen van Nederland. Kromme, in wonderlijke bochten gegroeide eiken- en beukenbomen bepalen de sfeer. Na het oversteken van de N797 bereiken we de agrarische buurtschap Koudhoorn. De akkers worden met alle mogelijke middelen beschermd tegen de vraatzucht van wilde zwijnen.

De route vervolgt langs de bosranden van het schitterende landgoed Boeschoten. Over de Lage Boeschoterweg met z'n bosvilla's en via het natuurgebied Wilde Kamp komen we terug in Garderen.

GARDEREN

Aanvankelijk was Garderen de hoofdplaats van de gemeente Barneveld. Onder de Veluwse bossen, die in 853 werden geschonken aan het klooster van Werden in Westfalen, komt ook het bos Wardlo voor. Volgens een, door sommigen als achterhaald beschouwde, theorie zou hieruit de naam Garder(en) zijn ontstaan. De kerktoren, die waarschijnlijk dateert uit de veertiende eeuw, valt als je het dorp nadert in het oog. De rest van het kerkgebouw dateert uit het midden van de negentiende eeuw. Een tweede blikvanger is de molen. Al in 1434 werd er windrecht betaald aan de hertog van Gelre. Aanvankelijk stond hier een dwangmolen: de boeren waren verplicht hier hun koren, vooral rogge en boekweit, te laten malen. De huidige molen is van 1853.

SPEULDERBOS

Staatsbosbeheer kocht het Speulderbos in 1919. Vanouds was het bestemd als jachtterrein. In de eerste helft van de twintigste eeuw werden er op grote schaal naaldbomen geplant. Tegenwoordig overheersen er beuk, wintereik, douglas en lariks.

Rob Wolfs publiceert zijn Trage Tochten op **www.wandelzoekpagina.nl**.
De Trage Tocht Garderen met gratis routebeschrijving en gpx-track kan gedownload worden op https://www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/trage-tocht-garderen/12958.

Wolfs over zijn tochten: 'Wandelen is voor mij nooit een doel op zich. Het gaat me vooral om de geschiedenis en de beleving van het landschap. Om de ervaring van rust en stilte in het landelijk gebied. Om de concentratie op mijn eigen gedachten. Maar ook om de interesse voor mensen en hun cultuurhistorie in dorpen en steden. Het landschap laat zich volgens mij het beste lezen als een meerduidige tekst. De ene keer is de historische invalshoek richtinggevend, de andere keer bepalen de flora en fauna het verhaal en een volgende keer doen ruimtelijke ontwikkelingen hun werk. Die variatie en meerduidige interpretatie maakt het buiten zijn ook juist zo leuk. Gebogen over de kaart of in overleg met anderen dit landschap vertalen in kwalitatief goede routes, dat is mijn passie!'

Maar hoe komt het bos aan zijn vreemde, grillige bomen? Dat zit zo. Eeuwenlang kapten mensen uit de omringende dorpen Putten, Ermelo, Garderen en Speuld de mooiste, rechtste bomen eruit om er huizen en stallen van te bouwen. De kromme eiken en beuken bleven staan. Zo ontstond het opmerkelijke bos, dat in de volksmond wel 'het bos van de dansende bomen' wordt genoemd.

BOESCHOTEN

Boeschoten werd al in de veertiende eeuw bewoond. De schaapskooi, die vroeger op de Boeschoterhei stond en nu met bos is omgeven, is fraai gerestaureerd. Ten noorden van de schaapskooi liggen middeleeuwse akkers die nog steeds in gebruik zijn. Staatsbosbeheer teelt er rogge en tarwe zonder gebruik van kunstmest of bestrijdingsmiddelen. De rijke flora aan akkerkruiden trekt allerlei vogels, muizen en vlinders.

Foto: Geurt Besseling

Een lijstje om niet te vergeten

5 mei
Rondje Kunst
Elburg

t/m 13 mei
4 realisten | De serene blik
Museum More

20-21 Mei
Pure Pinsterfair
Vaassen

25 mei
Nacht van Apeldoorn
Apeldoorn

2 juni
Schaapscheerdersfeest
Ermelo

2 juni
Rondje Kunst
Elburg

elke zaterdag
Streekmarkt
Otterlo

t/m 3 juni
Licht op landschap - kunstenaarskolonies in België
Noord-Veluws museum

8, 10 juni
Lepeltje Lepeltje
Apeldoorn

21-30 juni
Festival Klassiek Muziek
Elburg

22-24 juni
Drakenbootfestival
Apeldoorn

22-24 juni
Camp Moonrise
Wilp

elke vrijdag in juli
Veluwse avondmarkt
Beekbergen

t/m 9 september
ODILON REDON. LA LITTÉRATURE ET LA MUSIQUE
Kröller-Müller

CHECK!
de app:
"Trots Op Eigen Streek"
voor een compleet overzicht van alle evenementen in de omgeving!

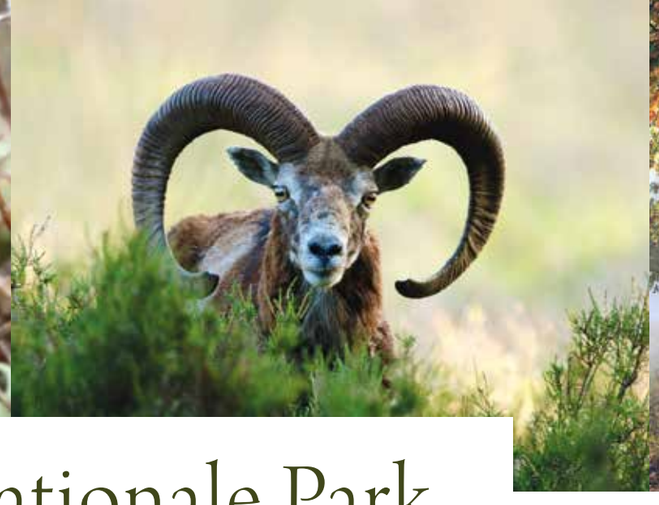

Het Nationale Park
DE HOGE VELUWE

Het Nationale Park De Hoge Veluwe is uniek in de wereld, door de combinatie van natuur en kunst. Het is dé plek om rust te ervaren, bijzondere landschappen en wilde dieren te zien, maar ook om deel te nemen aan georganiseerde activiteiten als excursies, rondleidingen, workshops en evenementen. Uiteraard kun je de overweldigende natuur van het 5.400 hectare tellende Park ook op eigen gelegenheid verkennen, bijvoorbeeld op een gratis Witte Fiets.

WITTE FIETSEN

Er zijn meerdere mogelijkheden om het Park te verkennen: wandelend, fietsend, te paard of met de auto. Wanneer je besluit het Park op de fiets te verkennen, kun je gebruik maken van één van de gratis beschikbare Witte Fietsen. Er zijn er 1.800, verdeeld over het Park en bij de verschillende ingangen (Hoenderloo, Otterlo en Schaarsbergen). Je kunt bij binnenkomst in het Park dus direct opstappen! Er zijn uiteraard ook Witte Fietsen voor kinderen (zonder zijwieltjes) en fietsen met kinderzitjes voor of achter.

SAMEN MET DE (KLEIN)KINDEREN

In het Park is ook voor kinderen van alles te beleven voor een leuke en spannende dag. Ga bijvoorbeeld sporen zoeken in het bos, of bekijk de wilde dieren vanuit één van de wildobservatieplaatsen. Er lopen dieren zoals herten, reeën, wilde zwijnen en moeflons los rond in het Park, het kan dus zo maar gebeuren dat je oog in oog komt te staan met één van deze Parkbewoners.

In het Bezoekerscentrum zijn het hele jaar door tal van leuke speurtochten en ontdekkingsroutes verkrijgbaar, zoals bijvoorbeeld het spannende interactieve iPad-spel The Nature Game.

KUNST EN ARCHITECTUUR IN HET PARK

Een prachtig staaltje kunst en architectuur is terug te vinden in Jachthuis Sint Hubertus, het voormalige buitenverblijf van de stichters van het Park: het echtpaar Kröller-Müller. Het Jachthuis is één van de belangrijkste monumenten in Nederland. Wil je dit bijzondere gebouw van binnen bekijken? Er worden dagelijks rondleidingen verzorgd door de belangrijkste vertrekken.

In het Museonder, het eerste ondergrondse museum ter wereld, kun je meer leren over alles wat er onder het aardoppervlak leeft en wat er vroeger geleefd heeft.

Ten slotte ligt natuurlijk middenin het Park het beroemde Kröller-Müller Museum. Een waar paradijs voor elke kunstliefhebber.

www.hogeveluwe.nl

Toegangsprijzen 2018:

Dagkaart Park: € 9,50 • Dagkaart Park kind: €4,75 *(t/m 6 jaar gratis)*

FAMILIEPRETPARK DE WAARBEEK

In de bossen tussen Enschede en Hengelo ligt het nostalgische familiepretpark de Waarbeek. Attracties uit het verleden, voldoen aan de meest moderne veiligheidseisen en maken de Waarbeek tot een fantastisch speelparadijs voor kinderen van 2 tot 12 jaar.

Wist je trouwens dat de oudste stalen achtbaan ter wereld in de waarbeek staat?

Naast de spannende attracties is er ook een dagelijks entertainment programma met de mascottes Twekky & Postbode Pelle.

Twekkelerweg 327 | 7554 SC Hengelo(ov)

DINOLAND ZWOLLE

In Dinoland Zwolle kun je weer even terug in de tijd. Er leven namelijk meer dan 100 dinosaurussen. Natuurlijk ontbreken de bekende T-Rex en Triceratops niet. Naast de dinosaurussen zijn er diverse activiteiten die leuk zijn voor kinderen en volwassenen, zoals een hoogte- en laagte-parcours, klimtoren, minigolf en lasergamen. In het Paleolab kun allerlei ontdek-activiteiten doen zoals goud zoeken, fossielen opgraven, dino's kleien, dino's verven en meer. Buiten ligt een groot skelet begraven die je met behulp van kwastjes bloot kunt leggen.

Ga je mee op T-Rexpeditie?

Kom snel naar de nieuwe interactieve tentoonstelling die draait om de Tyrannosaurus Rex.

Dinoland is geschikt voor kinderen vanaf 2 jaar en is leuk voor zowel de dinofan als de niet-dinofan.

Dinoland Zwolle | Willemsvaart 19, 8019 AB Zwolle
info@dinoland.nl | www.dinoland.nl | t. 038 - 468 02 60

IJS VAN CO

Hartelijk welkom bij IJs van Co! Het lekkerste ijs van de Veluwe!

Wij maken ijs vanaf 1938 en zijn trots te zijn verkozen tot het lekkerste ijs van Gelderland. We bereiden dagelijks vers vanille ijs voor de verkoop aan ons ijs-loket in Hoenderloo. Jong en oud kunnen genieten van onze producten in een prachtige omgeving.

Naast ons ijs-loket maken vele horecabedrijven, bakkerijen en instellingen gebruik van onze groothandel. Het ijs-assortiment voor de horeca bestaat uit heel veel verschillende smaken die ook in liter verpakkingen aan het ijs-loket verkrijgbaar zijn. Daarnaast leveren wij diverse ander versproducten zoals; slagroom, boter, kaas en melk-producten. Waarbij één ding vooropstaat: topkwaliteit!

Krimweg 33d | *t.o. de muziektent* | Hoenderloo
www.ijsvanco.nl

NERO GOLD NATUURLIJKE DIERENVOEDING

Ervaar zelf de voordelen van natuurlijke voeding voor jouw hond met het proefpakket van Nero Gold en ontvang:

- 800gr. van de door jouw gekozen natuurlijke voeding van Nero Gold
- Een heerlijke, gezonde en natuurlijke snack
- Een fantastisch speeltje voor je hond

Wij van Nero Gold geven 100% smaakgarantie en geloven in de voordelen die natuurlijke brokken bieden. Ervaar het nu ook zelf en zie het verschil bij jouw hond!

Het proefpakket is online te bestellen bij Nero Gold en voor gasten van Landal **gratis** met kortingscode "**LANDAL**".

Nero Gold | Tel. 0570-635908
www.nerogold.nl

30|03|18
tot en met
30|09|18
en rond Kerst geopend!

Vanaf januari 2018 is Paleis Het Loo gestart met de Vernieuwing & Verbouwing. Een ondergrondse uitbreiding creëert een royale publieksentree en ruimte voor tentoonstellingen. Ook komt er een nieuwe presentatie over de geschiedenis van het Koningshuis en een Juniorpaleis voor kinderen.

Medio 2021 is de verbouwing klaar, maar tot die tijd zijn we BuitenGewoon Open en is er nog genoeg te zien en doen op Paleis Het Loo!

BuitenGewoon PALEIS HET LOO

DE TUINEN
Ook de tuinen zijn de komende jaren BuitenGewoon. De beplanting wordt namelijk heel anders aangepakt. Passend bij de 17e-eeuwse Baroktuin werd tot nu toe losstaand geplant, zodat eenmaal in bloei, de plant goed van alle kanten te bewonderen was. De komende jaren gaan we het anders doen; de borders worden vol beplant, voor een visueel, kleurrijk spektakel!

SEPTEMBER TUINMAAND
Een uniek kijkje achter de schermen krijgt u op de donderdagen en vrijdagen in september. U gaat letterlijk 'buiten de perken!' Er zijn originele activiteiten; van rondleidingen naar de Floriskas en Kwekerij tot uitleg in de Pompenkelder en een Proefpaleis. Het laatste weekend (29 en 30 september) sluiten we het tuinseizoen feestelijk af met een uitgebreid programma.

KINDERATELIER
In het Kinderatelier maken kinderen kennis met vier koninklijke beroepen: chauffeur, koetsier, tuinvrouw en architect. Ook gaan ze zelf aan de slag! Ze maken de koninklijke auto klaar voor vertrek, creëren een boeket, ontwerpen een moestuin of bouwen een paleis van Lego. Papa's, mama's, opa's en oma's zijn natuurlijk ook welkom!

PRINSE(SSE)NDAGEN
Laat je koninklijk schminken en rij met een koets naar de tuinen waar de wereld van prinsen en prinsessen open gaat. Van etiquetteles en pijl- en boogschieten tot een theatervoorstelling. Ga op de foto met het koningspaar Willem III en Mary én hun hofhouding.

VOLG DE BOUW
Uiteraard kunt u ook de bouw volgen tijdens uw bezoek. Vanaf het dak en de speciale tribune heeft u goed zicht op de werkzaamheden! Wilt u niets missen van dit bijzondere bouwproject? Schrijf u dan in voor de nieuwsbrief Vernieuwing & Verbouwing via paleishetloo.nl.

Meer weten? zie paleishetloo.nl voor alle activiteiten en tarieven.

30 maart t/m 30 september

BUITENGEWOON BLOEIEND

kleurexplosie in de paleistuinen

30 maart t/m 30 september

HET DAK OP!

uitzicht op oud én nieuw

30 maart t/m 30 september

KINDER ATELIER

aan de slag met koninklijke beroepen

29, 30 juni & 1 juli

CONCOURS D'ÉLEGANCE

autofeest voor liefhebbers

dinsdag & woensdag in de zomer

PRINSE(SSE)N DAGEN

jouw sprookje op Paleis Het Loo

donderdag & vrijdag

SEPTEMBER TUINMAAND

activiteiten buiten de perken

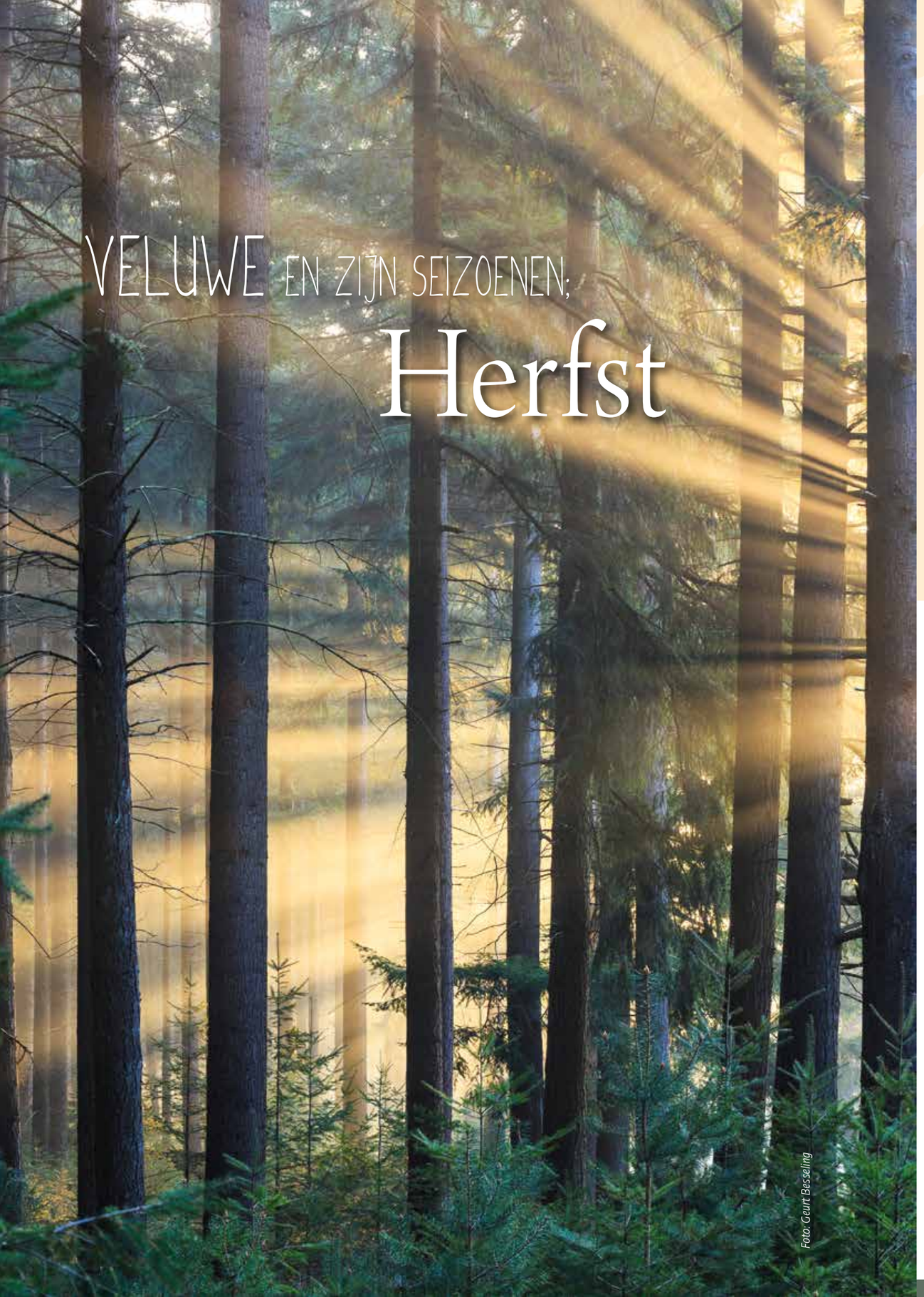

Een lijstje om niet te vergeten

Elke zaterdag
Streekmarkt
Otterlo

Elke vrijdag in augustus
Veluwse avondmarkt
Beekbergen

2 juni - 9 september
Odilon Redon.
La littérature et la musique
Het Kröller-Müller Museum

4 augustus
Burg Bieren bierfeest
Ermelo

5 augustus
Deventer Boekenmarkt
Deventer

11 augustus
Kinderfestival
Ermelo

6-8 september
Botterdagen
Elburg

26 september 2018
Poppen- en Berendokter aanwezig
Oude Ambachten & Speelgoed Museum
www.ambachtenmuseum.nl

30 september - 3 februari 2019
Als kunst je lief is
Het Kröller-Müller Museum

6-7 oktober
Rondje Vierhouten Wilddagen
Vierhouten

6 oktober
Herfstbrocante in de Pluktuin
Putten

17 oktober 2018
Herfstwandeling
Bij Natuurtheater Veluwe

t/m 27 oktober
t Veluwse Zandsculpturenfestijn

20-21 oktober
Roots in the Woods
Landal Miggelenberg

CHECK!
de app:
"Trots Op Eigen Streek"
voor een compleet
overzicht van alle
evenementen in
de omgeving!

MUSEUM MORE

MUSEUM MORE

Hoofdstraat 28 | 7213 CW Gorssel | **www.museummore.nl**

De Museumkaart is geldig + *€ 3,- entreetoeslag*

Precies tussen Deventer en Zutphen staat het grootste museum voor modern realisme. Museum MORE is een privé-initiatief van Hans en Monique Melchers. Meer dan 200 werken van toonaangevende Nederlandse realisten van de afgelopen 100 jaar zijn er te zien. Van Carel Willink tot Pyke Koch en van Jan Mankes tot Charley Toorop.

Ze werden weleens 'de beschaafde heren van de goede smaak' genoemd. Expres een beetje dubbelop. Maar zoals dat hoort bij heren (en ook dames) van stand, doorstaat hun realistische kunst moeiteloos de tand des tijds. De kunstenaars uit de collectie van Museum MORE blinken uit in technische perfectie en grote ambachtelijkheid. Niet gehinderd door modegrillen bouwen ze vaak voort op een traditie van Hollandse Meesters, Vlaamse primitieven of Italiaanse Renaissance-kunst. Maar altijd op geheel eigen wijze. Hun werk kan mysterieus zijn, nietsontziend of juist een blik werpen op een werkelijkheid die niet van deze wereld lijkt.

ALTIJD NIEUWE TOPKUNST

Museum MORE haalde afgelopen jaar meer dan 150.000 enthousiaste bezoekers binnen. Ook de pers is lovend. Volkskrant, NRC en Telegraaf tippen MORE als aanrader met maar liefst vier sterren! Naast topkunst uit de eigen collectie van o.a. Carel Willink, Pyke Koch, Charley Toorop en Jan Mankes, zijn er altijd wisseltentoonstellingen te zien.

KASTEEL RUURLO

In 2017 opende Kasteel Ruurlo, de tweede locatie van Museum MORE, zijn deuren voor publiek. In het kasteel staat het leven en werk van grootmeester Carel Willink centraal. De opstelling toont de ontwikkelingen van een zoekende kunstenaar, die zich later weet te ontplooien als de nooit geëvenaarde schilder. Naast 45 werken van Carel Willink, zijn ook vijf bijzondere creaties van Fong Leng te zien.

MUSEUM MORE | KASTEEL RUURLO

Vordenseweg 2 | 7261 LZ Ruurlo | **www.museummore-kasteelruurlo.nl**

De Museumkaart is geldig

AIRBORNE MUSEUM 'HARTENSTEIN'

Ontdek de beroemde Slag om Arnhem in het Airborne Museum Hartenstein

In het voormalige hoofdkwartier van de Britten in september 1944 kom je alles te weten over de beroemde Slag om Arnhem. De persoonlijke verhalen van Britse, Poolse, Duitse militairen en burgers en de unieke pronkstukken brengen de Slag om Arnhem heel dichtbij. In de ondergrondse Airborne Experience stap je in de voetsporen van een geallieerde soldaat en begeef je je midden in de hevige strijd van 1944.

NIEUWE TENTOONSTELLINGEN

Met tijdelijke tentoonstellingen wordt de Slag om Arnhem steeds weer vanuit een nieuw perspectief belicht. Vanaf 2 maart 2018 is de belevingstentoonstelling Het Netwerk te zien. Deze tentoonstelling voor jong en oud, met bijzondere decors en veel audio visuele effecten, geeft een nieuwe kijk op het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog in Arnhem en omgeving. Kijk voor een actueel tentoonstellingsoverzicht op airbornemuseum.nl/tentoonstellingen.

ACTIVITEITEN VOOR DE KIDS

In het museum zijn diverse activiteiten voor kinderen. Zoals de Tom & Katja familieroute, waarmee je met elkaar op onderzoek uitgaat om te ontdekken wat er in 1944 allemaal gebeurde. Of volg de buitenspeurtocht rond het museum en ga op zoek naar de nog zichtbare sporen van de oorlog. Kijk voor alle activiteiten op airbornemuseum.nl/kinderen

Dagelijks geopend van 10.00 tot 17.00 uur.

Utrechtseweg 232 | 6862 AZ Oosterbeek
Tel. (026) 333 77 10 | **www.airbornemuseum.nl**

GELDERSCH LANDSCHAP & KASTEELEN

Beleef de kastelen

Schilderijen die tot leven komen, sprekende lantaarns, bedrieglijke speelfonteintjes - er is plezier in alle soorten op de kastelen en in de natuur. Het hele jaar door zijn er ook bijzondere dagen. Kom bijvoorbeeld naar de Loenermark op Lammetjesdag. Bezoek het 'Middeleeuws Festijn' op kasteel Cannenburch of ga mee met de boswachter en verwonder je over dieren, bomen en planten.

De kastelen van Geldersch Landschap en Kasteelen zijn 'magische poorten' tot een andere wereld en zitten vol fascinerende verhalen. Ze vertellen hoe onze voorouders leefden. Kinderen kunnen beleven hoe het is een ridder of prinses te zijn. Elk kasteel en zijn omgeving is een ware schatkist, waar jong en oud het heden vergeten.

Kijk op
www.glk.nl
en plan een fantastische dag in het fascinerende Gelderland!

Geldersch Landschap & Kasteelen
Kastelen@glk.nl
Tel. 026 - 3552528

Je huisdier mee op vakantie

Heerlijk op vakantie, even lekker uitwaaien met een wandeling door de prachtige natuur en 's avonds gezellig uiteten. Vakantie is genieten van de mooie dingen, maar hoe is dat voor je hond? Deze verdiend toch ook het beste wat de natuur te bieden heeft.

Steeds meer mensen gaan inzien hoe belangrijk goede natuurlijke voeding is voor hun hond en ervaren nu zelf ook de voordelen. Natuurlijke voeding zorgt voor:

- **Een mooie glanzende vacht bij je hond.**
- **Een goede vertering met een betere opname van de voedingsstoffen door je hond.**
- **Een goede ondersteuning van botten en gewrichten.**
- **Meer energie voor je hond om te spelen en/of samen te wandelen.**
- **Een lang en gezond leven.**

Elke hond is uniek en dit zie je terug in de voeding. Wij bij Nero Gold begrijpen dat. Wij bieden een breed assortiment aan hondenbrokken, op basis van kip, kalkoen, lam, zalm en rendier, geschikt voor ieder type hond.

Geniet nu van de voordelen die de natuurlijke voeding van Nero Gold voor jouw hond kan bieden met het uitgebreide **PROEFPAKKET** welke gasten van Landal **GRATIS** kunnen bestellen via de website. Je maakt zelf een keuze welke natuurlijke voeding van Nero Gold jij voor jouw hond wil proberen. Je ontvangt hiervan een 800gr verpakking, plus een natuurlijke, gezonde snack waar je hond van zal smullen en een leuk speeltje.

Steeds meer mensen ervaren al de gemakken van het online bestellen van hondenvoer. Geen getil meer van de vaak zware en onhandige zakken. Plus met elke bestelling Nero Gold ontvang je voor jouw hond iets extra lekkers erbij want deze verdiend natuurlijk het beste!

Wat onze klanten over ons zeggen:

"Ik wil ff mijn complimenten geven Nero Gold. Gucci at niks en ik kreeg van een medewerker de tip om hun brokjes te bestellen. Ik heb het proefpakket ontvangen en Gucci twijfelde niet om zijn bakje leeg te eten en dan de verrassingen die er bij zaten en de service. Ik ben heel blij dat ik na 1,5 jaar nu het voer heb wat Gucci wel lust, helemaal geweldig." - Petra & Gucci uit Zoetermeer

"Super! Heb eerst een proefpakket besteld, deze was al boven verwachting. Nu ook enkele keren voer besteld en super service met altijd iets lekkers extra." - Inge uit Beilen

"Prijs/kwaliteit is uitstekend. Team van Nero Gold beantwoorden vragen over hondenvoer snel en vakkundig. Levering is perfect en snel." - Piet van de Velde uit Rhenen

Vandaag besteld, morgen geleverd

Nero Gold | www.nerogold.nl | T. 0570-635908

Het Afrika Museum is gevestigd in de bosrijke en heuvelachtige omgeving van Berg en Dal, bij Nijmegen. Naast regelmatig wisselende exposities toont het museum traditionele Afrikaanse objecten en een grote collectie hedendaagse Afrikaanse kunst. Voorwerpen die vertellen over de gebruiken en gewoonten van verschillende Afrikaanse volkeren. Ze maken nieuwsgierig naar de enorme culturele diversiteit die de wereld rijk is. In het Afrika Museum ontdek je dat we ondanks de verschillen, allemaal hetzelfde zijn.

BUITENMUSEUM

Wat het Afrika Museum bijzonder maakt is het buitenmuseum. Hier maak je kennis met de traditionele architectuur van volkeren uit Ghana, Lesotho, Mali, Kameroen en Benin. De ingerichte woonerven geven een beeld hoe het dagelijks leven er in de verschillende landen uit kan zien.

KINDERBEELDENBOS

Speciaal voor kinderen is er het kinderbeeldenbos. Een bos vol dieren uit Afrikaanse mythen waar je heerlijk kan klimmen en klauteren.

Kijk voor een actueel overzicht van tentoonstellingen en activiteiten op www.afrikamuseum.nl

Afrika Museum | Postweg 6 | 6571 CS Berg en Dal
Geopend van di t/m zondag van 10.00 – 17.00 uur | In schoolvakanties ook op maandag geopend

Even in een andere wereld

OUDE AMBACHTEN & SPEELGOED MUSEUM

Het Oude Ambachten & Speelgoed Museum in Terschuur biedt u een unieke kijk in de wereld van toen...

Oude ambachten & speelgoed
Laat u meenemen langs de 160 verschillende oude ambachten en winkeltjes. Het museum neemt u mee naar de tijd dat er geen elektriciteit was, de meeste arbeid nog met de hand werd gedaan en men afhankelijk was van familie, vrienden en buren. Naast alle oude ambachten is er een heus speelgoed-museum met de ouderwetse spelletjes, poppenhuizen, rijdende treinen, Dinky Toys, antieke beren, bewegende Meccano bouwwerken en ga zo maar door! U zult ogen te kort komen...

Rijksweg 87 | 3784 LV Terschuur *(Gem. Barneveld, Gld.)*
Tel.: 0342 - 46 20 60 | www.ambachtenmuseum.nl

BELEVINGSPARK CACTUSOASE

Laat u verrassen door Belevingspark CactusOase in Ruurlo.
Rolstoelvriendelijke paden leiden u door 6000 m2 overdekte kas met duizenden soorten bijzondere en kleurrijke cactussen, nostalgiehuisjes, Indianen expositie, oude landbouwwerktuigen, 400 m2 modelspoorbaan en een vogeltuin met zingende en kletsende vogels. Een spectaculair hoogtepunt is de bloei van de Koningin van de Nacht; een cactusbloem van 35 cm in doorsnee en bloeit alleen 's nachts.

Ook geschikt voor kinderpartijtjes, arrangementen en workshops door gastvrouw Anny Cactus. Zij vertelt alles over de kracht van de Aloe Vera plant en de producten, die ervan gemaakt zijn.

Volg ons op Facebook of op de website Belevingspark CactusOase:
www.cactusoase.nl
www.facebook.com/CactusOase/.

Zie ook onze combi-arrangementen op onze website. Bel of mail voor meer informatie Anny.
Belevingspark CactusOase | Jongermanssteeg 6 | 7261KA Ruurlo

DE Veluwe TO taste

Een knapperend haardvuurtje, heerlijk eten, een goed glas wijn.. Op culinair gebied biedt de Veluwe je eindeloos veel mogelijkheden. Van gezellige bistro's tot sfeervolle restaurants en hippe bars waar het uitstekend vertoeven is. Culinaire hoogstandjes vind je in een van de sterrenrestaurants die de Veluwe rijk is in zowel Harderwijk als Vaassen. Liever een Veluws biertje met bitterbal van Veluwse bodem? Ook dat kan! Er wordt op de Veluwe steeds meer gewerkt met erkende streekproducten. En dat proef je! De Veluwe heeft immers een oerbodem die zich door de eeuwen heen heeft ontwikkeld tot een minerale schatkamer, waarin de heerlijkste ingrediënten groeien. Dat is puur Veluwe!

PROEF DE VELUWE!

De Veluwe is een prachtig gebied dat je wilt ontdekken. In veel opzichten een van de mooiste regio's van Nederland. De culinaire aantrekkingskracht van veel bijzondere plekjes op de Veluwe zullen je dan ook doen verwonderen. Of je nu op zoek bent naar een sterrenrestaurant of een pluktuin met terras, je vindt het allemaal op de Veluwe. Net als de vele café's, wijngaarden, landwinkels, fruittelers en boerenmarkten. Overal word je gastvrij ontvangen en kun je je smaakpapillen laten verwennen. Je bent meer dan welkom bij de vele gastvrije producenten en telers van biologische streekproducten zoals honing, wijn, bier, boerenland brood en kaas. Dus kom en proef de Veluwe!

LOKALE SMAAKEVENEMENTEN KLEUREN DE VELUWE!

Op de Veluwe staan jaarlijks vele geweldige smaakevenementen op het programma. Deze laten je als bezoeker van deze prachtige regio, maar zeker ook als trotse inwoner, kennismaken met het lekkerste dat de Veluwe te bieden heeft. Van smakelijke wandel- en fietsroutes tot zeer bijzondere smaakevents, met nationale aantrekkingskracht. Dus kom en geniet van heerlijke streekproducten en de gezellige sfeer die smaakevenementen kenmerken en de Veluwe kleur geven!

ETEN OP ROLLETJES EN LEPELTJE LEPELTJE

In Ede wordt jaarlijks het evenement Eten op Rolletjes en in Apeldoorn Lepeltje Lepeltje georganiseerd. Tijdens deze culinaire festivals worden hun parken omgetoverd tot prachtige openluchttheaters. Iconisch voor beide smaakfestivals zijn de vele foodtrucks die op het evenement afkomen. De rijdende keukens komen vanuit het hele land om de bezoekers te verwennen met ambachtelijk geproduceerd eten. Deze dagen staan volledig in het teken van het ontdekken, proeven en delen van hapjes en drankjes. Ook is er volop muzikale ondersteuning van artiesten en bandjes!

STERREN GENOEG OP DE VELUWE!

Zeg het maar: wil je top, top of top? Keuze genoeg als je op de Veluwe lekker wilt eten. De Veluwe telt namelijk bijzonder veel superkeukens. Van De Leest in Vaassen tot De Kromme Dissel in Heelsum en van Het Roode Koper in Leuvenum tot 't Nonnetje en Basiliek in Harderwijk kun je de sterren tellen. En er staan nog meer geweldig goede Veluwse keukens in de lijst van 500 beste restaurants in Nederland van restaurantgids Lekker.

PROEF DE SMAAK VAN VAN GOGH!

Het Kröller-Müller Museum wordt omringd door de lekkerste restaurants. Bij een aantal restaurants in de omgeving kun je terecht voor het speciaal ontwikkelde Smaak van Van Gogh Menu. De keuken heeft zich bij de samenstelling van de menu's laten inspireren door de schilderijen van Vincent van Gogh, wat inhoudt dat in een Van Gogh gerecht minimaal drie ingrediënten worden verwerkt die zijn terug te vinden in zijn werk. Kenmerkend voor Smaak van Van Goghmenu's is, dat er voornamelijk wordt gewerkt met Veluwse streekproducten. Daarnaast worden er rondom dit thema lezingen, een filmfestival en diverse andere activiteiten georganiseerd.

Hert Bier heeft sinds2017 haar eigen brouwerij in Putten. Mooi ingericht met glimmende brouwketels en een eigen proeflokaal. In de brouwerij hangt de geur van kruidige en soms zoete ingrediënten van Hert bier. Op jaarbasis produceert de brouwerij ruim 100.000 liter speciaalbier.

'De intentie was vanaf het begin om een eigen brouwerij te starten' vertelt Marcel van Pijlen van Hert Bier. 'Prachtig dat dit gelukt is. Onze eigen brouwerij. Daar zijn we HERTstikke trots op!'.

AMBITIES

Hert Bier kent een vliegende start. In maart 2015 was de officiële aftrap. Toen waren de plannen al duidelijk: Een eigen brouwerij evenals een goede verkrijgbaarheid van Hert Bier op de Veluwe. Beide doelen zijn bereikt. 'Tijd om nieuwe doelen te stellen. We produceren zelf 100.000 liter Hert Bier per jaar. Inmiddels met hulp van collega brouwers omdat de vraag groter is. aldus Hert Bier ondernemer Johan Graveland. 'Het aantal verkoop-punten, groeit hard. Inmiddels zijn er regionaal meer dan 300 verkoop-punten. Zowel Horeca als retail weet ons gelukkig goed te vinden.'

SPECIAALBIER TIJDENS HET DINER

Speciaalbier wint steeds meer terrein in combinatie met gerechten. De sales-dames van Hert Bier zijn opgeleid tot biersommelier. Zij adviseren om eens speciaalbier te drinken bij het diner. Dit leidt vaak tot verrassende smaak-belevingen . De verwachting is dat steeds meer mensen kiezen voor speciaalbier.

DE LEVENS VAN HERT BIER

Hert bier kent zes soorten speciaalbier. Heel bewust is gekozen voor het thema Leven. Met deze namen reikt Hert Bier een gesprekonderwerp aan. Hiermee is de toon vaak gezet. De bieren hebben ludieke namen als: Zwaar Leven, Wild Leven, Lang zal ze Leven, Dubbel Leven, Dorps Leven en Nieuw Leven. Er is dus met recht 'Leven in de brouwerij!'. Brouwer Carlo Ruiter: In onze bieren zijn lokale producten verwerkt. Zo gebruiken we bijvoorbeeld honing van imker Kleijer uit Putten. Ook gebruiken we natuurlijke producten als sinaasappelschillen en kruidnagels.

SAMENWERKING STICHTING GRENSVERLEGGENDE TALENTEN

Hert Bier heeft twee kernwaarden zicht-baarheid en betrokkenheid. Dit komt onder anderetot uiting in de samenwerking met Stichting Grensverleggende Talenten (SGVT) uit Putten. SGVT biedt begeleiding aan jongeren en volwassenen met een stoornis in het autistisch spectrum (ASS) en aan jongeren en volwassenen met een verstandelijke beperking. SGVT maakt on-der andere de houten kratjes voor Hert Bier en zaagt plankjes voor de proefglaasjes.

ONTSTAAN HERT BIER

Hert bier is ontstaan vanuit een vrienden-groep. Eén van de vrienden dreigde zijn baan te verliezen. Er werd nagedacht hoe de vriendengroep dit probleem kon oplossen. Nu beroepsbrouwer, maar toen nog hobbybrouwer Carlo Ruiter zei: 'laten we hierover nadenken onder het genot van één van mijn zelf gebrouwen biertjes' Het werd stil aan tafel. Dat is het! De handel staat op tafel. Hert Bier ondernemer Tonny Dekker vertelt: 'We zijn ambitieus en we hebben de ambitie om flink te groeien. We doen dat met beleid en stap voor stap.

VELUWE EN ZIJN SEIZOENEN; Winter

Een lijstje om niet te vergeten

Elke zaterdag
Streekmarkt
Otterlo

2-3 november
Warme winterbrocante in de Pluktuin
Putten

14 november 2018
Poppen- en Berendokter aanwezig
Oude Ambachten & Speelgoed Museum
www.ambachtenmuseum.nl

t/m 30 november
Jan van Haasteren, van strip-tekenaar tot puzzelfenomeen
Anton Pieck museum

14-15 december
Dickensfair Kerstmarkt
Bennekom

15-16 december
Dickens Festival
Deventer

t/m 3 februari 2019
Als Kunst je lief is
Kröller-Müller

Het hele jaar door
Kom jij ons museum inspecteren?
(activiteit kids t/m 12 jaar)
Airborne museum/ Oosterbeek

Het hele jaar
Dierenvriendjespad Nunspeet
www.bezoekerscentrumnunspeet.nl.

Het hele jaar door
Hulpboswachter op de Veluwe
www.bezoekerscentrumnunspeet.nl.

CHECK!
de app:
"Trots Op Eigen Streek"
voor een compleet overzicht van alle evenementen in de omgeving!

Het hele jaar door
Kabouterpad Nunspeet
www.bezoekerscentrumnunspeet.nl

Het hele jaar door
Kabouterpad Renkums Beekdal
Stichting Renkums Beekdal.
Meer info op
www.staatsbosbeheer.nl/activiteiten

Het hele jaar door
Kabouterpad Hoenderloo
Meer info Landal Miggelenberg.
Meer info op
www.staatsbosbeheer.nl/activiteiten

KRÖLLER-MÜLLER MUSEUM

uniek in elk seizoen

Entree Kröller-Müller Museum. Foto: Marjon Gemmeke

Bezoeker in de Van Goghgalerij. Foto: Wieneke Hofland

La grande Pénélope, Émile-Antoine Bourdelle, 1912

Kijk Uit Attention is geopend tijdens schoolvakanties en op feestdagen. Bij slechte weeromstandigheden is het werk niet toegankelijk.

Kijk Uit Attention, Krijn Giezen, 1986-2005. Foto: Marjon Gemmeke

Een bezoek aan het Kröller-Müller Museum is een belevenis. Een ontdekkingstocht die al begint bij de entree van Het Nationale Park De Hoge Veluwe. In het Kröller-Müller Museum vind je de op één na grootste Van Goghverzameling ter wereld: bijna 90 schilderijen en ruim 180 tekeningen. In de Van Gogh Galerij zijn in wisselende opstelling circa 40 werken van Vincent van Gogh te zien. Daarnaast zie je er topstukken van moderne meesters als Claude Monet, Georges Seurat, Pablo Picasso en Piet Mondriaan. In een van de grootste beeldentuinen van Europa staan ruim 160 sculpturen van beeldbepalende kunstenaars, van Aristide Maillol tot Jean Dubuffet, van Marta Pan tot Pierre Huyghe.

Tentoonstellingen

De mecenas en de 'verversbaas'.
Helene Kröller-Müller en Bart van der Leck
t/m 2 april 2018
Bart van der Leck was een van de favoriete kunstenaars van Helene. Ze sloot met hem een overeenkomst die haar recht gaf op eerste koop van zijn werk. De tentoonstelling vertelt voor het eerst het verhaal over de bijzondere relatie tussen Helene Kröller-Müller en Bart van der Leck, tegen de achtergrond van de opkomst van De Stijl.

Odilon Redon
La littérature et la musique
2 juni – 9 september 2018
Het Kröller-Müller Museum wijdt in de zomer van 2018 een bijzondere tentoonstelling aan Odilon Redon (1840-1916). Aan de hand van zo'n 100 werken werpt het museum nieuw licht op de manier waarop de Franse symbolistische kunstenaar zijn liefde voor literatuur en muziek en zijn grote kennis daarvan verwerkte in zijn schilderijen en tekeningen.

Als kunst je lief is
30 sept. 2018 – 3 feb. 2019
Als kunst je lief is laat 80 werken afkomstig van 40 musea zien die in de periode 2008-2018 mede met steun van de Vereniging Rembrandt zijn verworven. Normaal gesproken moet je deze 40 musea in heel Nederland bezoeken om hun publiekslievelingen te bekijken. Nu zijn ze eenmalig samen in verrassende, niet eerder vertoonde combinaties te zien in het Kröller-Müller Museum.

Voor gezinnen

Blind date met een kunstwerk - Kröller-Müller Museum ism Familie van Fonk

Kom samen dobbelen in het museum, speel verstoppertje in de beeldentuin of ga op een spannende Blind date met een kunstwerk. Een bezoek aan het Kröller-Müller Museum is een feest voor de hele familie! Het gratis Museum Dobbelspel voert je op een speelse manier door het hele museum. In het spellendoosje zit een speciale dobbelsteen en een boekje met verrassende vragen uit allerlei categorieën. Door samen met je familie te dobbelen, spannende vragen te beantwoorden en te fantaseren bij kunstwerken kijk je nooit meer hetzelfde naar kunst.

Voor stoere families: meld je aan voor een spannende blind date met een kunstwerk! Je krijgt de blind date gratis thuisgestuurd voorafgaand aan je bezoek. Met twee opdrachten voor thuis leer je het kunstwerk beter kennen. Dat doe je bijvoorbeeld door iets te kleien dat nergens op lijkt of een compositie te maken met dingen die toevallig op tafel liggen.

De laatste opdracht is in het museum en leidt tot de echte ontmoeting. Is er sprake van (ontluikende) liefde of van een blauwtje? In beide gevallen krijg je van onze beveiligers een klein aandenken.

Voor de ouders

Het Museum Dobbelspel is geschikt voor gezinnen met kinderen vanaf 4 jaar. Gezinnen krijgen het Museum Dobbelspel gratis bij de ontvangstbalie in het museum. Tip: neem het spel mee en speel het ook in andere kunstmusea!

Op blind date? Stuur twee (werk) dagen voor je bezoek een mail o.v.v. 'blind date' naar info@krollermuller.nl met je naam en adresgegevens (kan ook van je vakantiebestemming zijn). Per post krijg je een spannende envelop met daarin alle ingrediënten voor je date!

Foto: Wieneke Hofland

Foto: Wieneke Hofland

Kröller Müller

Het Kröller-Müller Museum is het hele jaar geopend van dinsdag tot en met zondag en op feestdagen van 10.00 – 17.00 uur (op 1 januari gesloten). De beeldentuin sluit om 16.30 uur.
Het museum is geheel toegankelijk met een rolstoel. Voor tickets en meer informatie: **www.krollermuller.nl** of vraag na bij de receptie van het vakantiepark!

De pareltjes
VAN DE VELUWE

Hert bier Putten (4 km)

Het idee van de Veluwse Brouwerij is in 2014 geboren. 4 vrienden uit Putten stelde zich de vraag: “Stel dat één van ons zijn werk kwijtraakt, wat dan?” Tijdens een speciaal belegde vergadering besloten de mannen om samen “iets” te gaan doen in de handel. Een zeer breed begrip. Om het denkproces tijdens de vergadering te bevorderen, nam “Brouwer Carlo” zijn zelf gebrouwde biertjes mee. Hij brouwt al 25 jaar in zijn schuur. Eigenlijk waren ze er in een kwartier al uit. “De ‘handel’ staat op tafel. We beginnen een bierbrouwerij in Putten”. Dat is in het kort het verhaal van het ontstaan van Hert bier in 2017 is de Brouwerij daadwerkelijk naar Putten verhuisd. Alle bieren ontrekken hun naam aan het leven, zoals: Dorps leven, Zwaar leven, Wild leven, Lang zal ze leven, Nieuw leven, Dubbel leven en Mooi leven er zullen zeker nog meer Levens volgen. Kijk op de site voor het bezoeken van de Brouwerij.

Pluktuin het Platteland (7 km)

Omgeven door windsingels en weilanden is het een ontspannen vertoeven in de Pluktuin. Even genieten van de rust, het eenvoudige, een kopje koffie of thee en dan ... oogsten! Ook kun je er bloemen plukken. Wilt u zelf uw zelfverpakkingsmateriaal meenemen?

Landwinkel de Vrolijke Geit (2 km)

Landwinkel De Vrolijke Geit is gevestigd op het erf van de geitenboerderij van familie Dekker. Klaas-Jan is iedere dag in de stal te vinden om de ruim 700 melkgeiten te verzorgen en te melken. Van de geitenmelk wordt in de kaasmakerij ook heerlijke geitenkaas gemaakt, die vanzelfsprekend in het schap te vinden is van de Landwinkel, waar Cindy achter de toonbank staat. Ook de geitenmelk van de eigen geitjes staat in de koeling, gezond en lekker!

Kaasboerderij Ouwendorperhoeve (16 km)

In het glooiende landschap net buiten Garderen ligt de Ouwendorperhoeve. Achter de traditionele boerderij uit 1867 liggen de kruidenrijke weilanden. Hier grazen de Friese melkschapen. De melk van deze biologisch gehouden dieren wordt verwerkt tot rauwmelkse kaas en yoghurt. Deze ambachtelijk bereide, smaakvolle producten zijn in de boerderijwinkel verkrijgbaar.

Burgbieren Ermelo (8 km)

Burgbieren bestaat uit een Bierwinkel, een Bierbrouwerij en Biercafé de Hazenburg. In de Bierwinkel zijn meer dan 2000 soorten (speciaal-)bier te koop. De Bierbrouwerij brouwt Veluws Blond, Veluws Bruun, Tripel-B, Gulle en seizoengebonden bier zoals herfstbok. In het Biercafé kunt u diverse soorten proeven. Rondleidingen door de brouwerij zijn mogelijk.

Rijke schapenkaas van ARME VELUWSE ZANDGROND

Als je kunt gaan wonen op de Veluwe, op de plek van je dromen die vraagt om geschikte bewoners, dan ga je er gewoon aan de slag, als boer. De houten schuur was te klein voor koeien, maar schapen: dat zou lukken. Ziehier de start van de Ouwendorperhoeve in Garderen, een agrarische enclave in het hart van de Veluwe. De twee dierenartsen Adriaan Antonis en Nelleke Meersma – tevens bevlogen liefhebbers van vee, lekker eten, natuur en landschap – zijn er alweer tien jaar schapenboer.

Tekst Hanneke Stegeman,
foto's Wim van Hofgaw.nl en Hanneke Stegeman

'We wilden iets met schapen, niet primair voor het vlees maar wel een Nederlands ras', zegt Nelleke Meersma. 'Zo kwamen we op melkschapen en kaasmaken. In Friesland kochten we tien Friese melkschapen, mooie en een tikje luxe dieren, die voornamelijk op de rijke Friese en Zeeuwse kleigronden worden gehouden. Het was best een overgang voor ze naar de arme Veluwse zandgrond. Maar ze doen het prima hier.'

Inmiddels melken ze zo'n dertig schapen, twee keer per dag. Op traditionele manier wordt schapenkaas gemaakt, echte boerenkaas van rauwe melk. 'Het label boerenkaas mag je niet zomaar op je product plakken. Het is een zogenaamde GTS (gegarandeerde traditionele specialiteit) met een Europese erkenning. Elke boerenkaas smaakt anders. Bijzonder bij ons bijvoorbeeld is dat de schapen op biologische, kruidenrijke weides grazen. We hebben een eigen wijze van kaasmaken ontwikkeld en onze kazen rijpen op een natuurlijke manier af in de kelder. Dit soort dingen maakt onze kaas uniek.'

LEVEND ERFGOED

Varkens hebben Nelleke en Adriaan ook: Bonte Bentheimers. Net als het Friese melkschaap een zeldzaam ras en ingeschreven bij de Stichting Zeldzame Huisdierrassen in Wageningen. Antonis is als bestuurder betrokken bij deze stichting, die de belangen behartigt van Nederlands levend erfgoed. Het is dan niet geheel verwonderlijk dat ze met hun schapen fokken. 'Dat is, net als kaas maken, een groeiproces', zegt Nelleke. 'De dieren hebben een hoge vruchtbaarheid, maar ik maak me wel zorgen over de relatief kleine populatie Friese melkschapen die er nog is. Je moet er nieuw bloed in kunnen brengen. Met het Duitse Oost-Friese melkschaap is dat wel iets gebeurt.'

De Bonte Bentheimers scharrelen lekker rond op een akker tegen de bosrand. 'De Bentheimer ontleent zijn naam aan het graafschap Bentheim net over de grens in Twente', vertelt Nelleke over het dier. 'Hoewel er discussie bestaat of het wel een oer-Hollands ras is, werd het bonte landvarken vroeger in het grensgebied vrij algemeen

gehouden. Het is een groot, robuust dier met hangoren. Erg intelligent en sociaal, hoewel de dames soms best vinnig zijn tegen elkaar.' Voor hen was het eigenlijk vanzelfsprekend om een aantal varkens aan te schaffen. Ze passen perfect in de kringloop die ze op hun boerderij nastreven: ze eten allerlei restjes op, zodat er niks verloren

gaat. 'Tijdens het kaasmaken houden we wei over, vloeistof die bij de kaasbereiding ontstaat door het stremmen van de melk. Daarin zit nog een beetje vet en eiwit oftewel voedingswaarde. We voeren dit aan de varkens. En als de oogst van de akkers is gehaald, eten de varkens de laatste restjes graan van het land.'

Op hun akkers verbouwen Meersma en Antonis rogge, ook voor de varkens. De rogge vermalen ze zelf tot meel om er vervolgens pap van te maken. 'We zetten onze varkens ook in als 'landschapsontwikkelaars'. In ons bos eten ze eikels, kastanjes en zaden. Ze wroeten de bodem los, woelen de verstikkende bladerlaag om en eten de planten op die we kwijt willen zoals bereklauw. Ze hebben ook een sociale functie voor onze bezoekers.'

DE KRACHT VAN DIVERSITEIT

Het is mooi om te zien hoe op de Ouwendorperhoeve alles met elkaar samenhangt: het maken van melk en kaas, het vlees van hun varkens, de korte keten van boer naar consument, het sluiten van kringlopen op de boerderij; vroeger was dit op een gemengd boerenbedrijf de gewoonste zaak van de wereld. Door de schaalvergroting en specialisaties naar diverse sectoren zoals melkveehouderij, varkenshouderij zijn de meeste boeren anders gaan werken. De grote productiviteit vindt Nelleke zeker een verdienste van de landbouw; de Nederlandse boer produceert het meest efficiënt ter wereld, maar er zitten ook keerzijden aan. 'De land- en tuinbouw is een van onze economische pijlers. We zijn na de VS het belangrijkste exportland ter wereld. De schaalvergroting zal verder doorzetten, maar er komen ook veel boeren klem te zitten tussen bank en bedrijf, en moeten onder de kostprijs werken. Dat is treurig. Of het een keuze is? Ik weet niet of er altijd iets te kiezen valt. Het is in ieder geval niet onze manier van werken. Wij geloven in de kracht van diversiteit. Hoe diverser hoe stabieler en sterker. Je hebt een vangnet of compensatie nodig als het met een van de onderdelen van je bedrijf minder gaat.'

ERKEND VELUWS STREEKPRODUCT

Hun schapenkaas, yoghurt, vlees en schapenvachten zijn Erkend Veluws Streekproduct. Dat staat voor kwaliteit en een goede herkomst. De producten worden regionaal geproduceerd, met meer dan 50% regionale grondstoffen. 'De consument vindt het belangrijk. Voor ons is de reclame via het keurmerk leuk en samen met andere streekproducenten sta je sterker; je deelt kennis en helpt elkaar verder. Onze schapenkaas blijft een nicheproduct, alleen al omdat onze productie bescheiden is, maar mensen hebben er belangstelling voor. Het is lokaal en ambachtelijk, vol van smaak en licht verteerbaar. Het is goed om te merken dat steeds meer mensen bezig zijn met waar hun voedsel vandaan komt en zich afvragen: Wat eet ik en wat doet het met me?'

De winkel bij de boerderij aan de Ouwendorperweg in Garderen is geopend op vrijdagmiddag van 13:00 tot 17:00 uur en op zaterdag van 11:00 tot 15:00 uur.

Dit artikel is geschreven voor het tijdschrift Nieuwe Veluwe en stelt het graag ter beschikking aan de gasten van Landal Greenparcs

ER OP UIT!

DWARS KIJKEN bij Museum MORE

Met de tentoonstelling DWARS KIJKEN presenteert Museum MORE een dwarsdoorsnede van de eigen kunstcollectie. Ruim 100 werken van 44 verschillende kunstenaars geven een gevarieerd beeld van precies één eeuw modern realisme in Nederland. Het vroegste werk is Vaas met bloemen van Wim Schuhmacher uit 1913, het meest recente werk is Window van Lara de Moor uit 2013. Door een beetje dwars te kijken, verandert het perspectief en wordt de alledaagse werkelijkheid getransformeerd tot iets bijzonders.

www.museummore.nl

Kom apen spotten in Apenheul

Een bos vol loslopende apen, dát is Apenheul. In dit prachtige dierenpark in Apeldoorn loopt meer dan de helft van de apen los tussen de bezoekers. Je kunt er dus veel van heel dichtbij bewonderen. Met de handige spottips in het park hoef je er niet één te missen!

Klaar met apen spotten? Leef je dan uit als een aap in het Na-aaphuis of geniet van een lekker, biologisch frietje met uitzicht op het gorilla-eiland.

Apenheul | J.C. Wilslaan 21 | Apeldoorn

Kröller-Müller Museum

Foto: Wieneke Hofland

Oog in oog met Van Gogh
In het Kröller-Müller Museum vind je de op één na grootste Van Goghverzameling ter wereld. Nergens anders kom je zó dicht bij de werken van Vincent van Gogh als hier. Daarnaast bevat de collectie topstukken van toonaangevende meesters als Pablo Picasso, Georges Seurat, Claude Monet, Piet Mondriaan. Tegelijkertijd kijk je als door een groot huiskamerraam naar buiten en ziet de beelden van Auguste Rodin, Barbara Hepworth, Marta Pan en vele anderen.

Voor tickets en meer informatie: **www.krollermuller.nl**

de Spelerij

Spelend ontdekken en ontdekkend spelen.
Deze woorden zeggen alles over De Spelerij - De Uitvinderij in Dieren (Gld). Kinderen, maar ook volwassenen, komen hier erachter hoe creatief ze eigenlijk zijn. En dat is vaak veel creatiever dan ze zelf denken. Want werkelijk iedereen kan zelf iets maken. Het enige wat je nodig hebt, is je verbeelding.

Wij hebben de meest ongewone speeltuin die je ooit hebt gezien. Eigenlijk is het meer een doe-, samenwerk- en verwondertuin waar je, samen met anderen, de meest fantasievolle toestellen bedient en in beweging brengt. De hele dag kun je hier klauteren, roetsjen, rennen en ravotten op en om de toestellen. Daar krijg je natuurlijk honger van. Geen punt: op De Spelerij bak je je eigen broodjes! Kijk voor meer informatie op **www.spelerij.nl**

Download GRATIS de Trots Op Eigen Streek app

Boordevol informatie over dagjes uit, evenementen, omgeving en natuur.

www.trotsopeigenstreek.nl

Available on the App Store

ANDROID APP ON Google play

De Spelerij De Uitvinderij

de wonderlijkste speel- en ontdekplek van Nederland

Met je gezin, de hele dag spelend ontdekken!

Veldweg 5
6952 GX Dieren
Telefoon: 0313 413118

www.spelerij.nl

Bij weer of geen weer